Fūdo ſimpliciter vēdito an veniāt iſtrumēta.

tum fundi: ⁊ inſtrumentū patriſfamilias: vt hic dicit ſed in hoc caſu eſt differētia: quia ex hac ſcriptura fundus cum inſtrumēto alienato fundo ſi moriaƭ teſtator nihil erit legatū. ſʒ in alijs duobus caſibus remanet legatū inſtrumēti. ſcʒ patriſfamilias. nā fundi inſtrumentū ſequiƭ alienationē fundi. vt dicta. l. ſi cui. Tertij dicūt. ſiue dicat fundum inſtructuʒ: vel ſicut inſtructus eſt vel fundū ⁊ inſtrumentum. etiā patriſfamilias inſtrumentum continetur: non ſolum fundi. vt dicta. l. q̄ſitum. §. ſʒ ſi fundus. ⁊ §. ſequētibus. ⁊ hic. an fundum cum inſtrumento: quo caſu ſolū inſtrumētum fundi cōtinetur legato. et hoc placet adiecta etiaʒ illa differentia que fit in. d. l. ſi cui.

a ℭ Temporis cauſa. vt ſit. ſ.

b ℭ Seruandorꝝ. Arce et ſilia. vt. ff. locati. ſed ad des. §. illud.

c ℭ Paſcēdi. ff. de ſerui. ruſti. p̄di. l. pecoris.

S Ancim⁹. ¶ Caſus. Teſtamētū feciſti me heredē inſtituiſti: titio fundū ſub cōditione legaſti: ⁊ mihi precepiſti vt ei cautioneʒ preſtarē de legato p̄ſtando: conditione exiſtente: qd nomine cautiōis intelligatur: puta nuda ꝓmiſſio vel fideiuſſoria: queriƭ? Reſpō. nuda promiſſio. vel dic exemplū. ſ. tit. j. l. vlti. in fi.

Text⁹ ibi: ſignificari. ꝯcor. gl. ſuper verſicu. cautiōe. in c. qua fronte. extra de appella.

d ℭ Cautionis. Si teſtator precepit caueri. ideʒ ſi lex.

e ℭ De ſatiſdatione. que fit cuʒ fideiuſſor accipiƭ. vt. ff. q ſatiſda. cog. l. j.

f ℭ Nudam. ✠ a pignore vel fideiuſſore nō a ſtipulatione. Sed ꝯ. ff. mādati. l. ſi mandato titij. §. ſi. Solue ibi eſt idonea. Itē cōtra. ff. de coll'. bo. l. j. §. caueri. Sol. cautio eſt genus. vt. ff. de regu. iur. plus cautionis. Sʒ in vltima voluntate pro nuda ponitur: vt hic. et eodē modo rn̄. ſ. de ꝓcura. l. j. que eſt contra.

✠ Concor. gl. ſup vb. ſufficiēti. in ca. ex tranſmiſſa. de reſti. ſpo.

C Um qdā. ¶ Caſ⁹. Cum ſit diſiūctio refert an fiat perſonarū aut rerū. Si perſonaruʒ veluti ſi ſic dicat teſtator. illū aut illū heredeʒ inſtituo: illi aut illi do lego. apud antiq̄s dubitabatur: an valeat legatū vel inſtitutio: quidā dicebāt in inſtitutiōe vnū vocari ex īſtitutiōe. aliū ex ſubſtitutione in legatis poſteriorē tm̄ admitti ad legatū. Dicit ergo imperator ꝙ ſi nūc taliter fiat inſtitutio ꝙ debet accipi aut pro et. Idem eſt cum dicitur: illi aut illi libertatem relinquo: illum aut illū filio meo impuberi tutoreʒ do. ⁊ hoc in prima. Si autem ſit diſiunctio rerū: vt titio illā aut illam rem do: lego: habent locū que in veteri iure ſancita ſunt. ſcʒ ꝙ heredis ſit electio quā illarū dare velit: ⁊ ſic aut ſumiƭ proprie: ⁊ hoc in ſecunda. hoc locū habebit in contractibus. ⁊ hoc in tertia.

non tēporis[a] cauſa in eo habuit relicta eſſe iuris auctoritate diffinitum eſt. ¶ Ea etiā que tam fructuum colligendorū q̄ʒ ſeruandorum[b]: item pecora ſtercorādi vel paſcendi[c] cauſa ita conſtituta: vt fructus de his capiantur: vel fundus ſit inſtructior fideicommiſſo cedere certi iuris eſt.

☞ Cautionis vbo ſimplex cautio ſignificatur. Bal. Vel ſic. Verbum cautio ſimpliciter prolatū a teſtatore vel a lege ciuili intelligiƭ de nuda ꝓmiſſione: niſi aliud ſit dictum. h. d. no. Salice.

Imperator Iuſtinianus. a. Iuliano prefecto pretorio. Lex. iij.

S Ancimus cautionis[d] nomine nō eſſe fideiuſſoris dationem interpretandam: niſi hoc ſpecialiter vel in grecis vel ī latinis verbis ſcriptū fuerit. ¶ Niſi enim vel generaliter de ſatiſdatione[e]: vel de fideiuſſione ſpecialiter nominatū ſit cautiōe: vel cautela minime fideiuſſionē: ſʒ nudam[f] promiſſionem ſignificari.

☞ Diſiunctiua appoſita inter pſonas ponitur pro coniuncta. ſecus ſi inter res. idem in contractibus. h. d. Bald. Vel ſic. Diſiunctiua poſita inter perſonas honoratas vel grauatas fauore pupillorꝝ: tam in vltima voluntate ꝙ in ꝯtractibus accipitur pro coniunctiua non ſi inter res ſit appoſita. h. d. Salice.

Idem Auguſtus. Joanni prefecto pretorio. Lex. iiij.

C Um[g] quidam ſic vel inſtitutionem/ vel legatum/ vel fideicommiſſum/ vel libertatem/ vel tutelam ſcripſiſſet: ille vel ille mihi heres eſto: vel illi aut illi do lego vel dari volo: vel illum aut illum liberū vel tutorem eſſe volo vel iubeo. dubitabatur vtrum ne inutilis ſit huiuſmodi inſtitutio ⁊ legatum: ⁊ fideicōmiſſum: ⁊ libertas: ⁊ tutoris datio: an occupantis melior conditio ſit: an ambo in huiuſmodi lucra[h] vel[i] munera vocentur. et an ſm̄ aliquem ordinem[k] admittātur: an vterqʒ omnimodo: cum alij[l] primum in inſtitutionibus quaſi inſtitutum admitti: ſecundum quaſi ſubſtitutum: et alij in fideicōmiſſis poſteriorem[m] ſolum accepturum fideicōmiſſuʒ exiſtimauerint: quaſi recentiore voluntate teſtatoris vtentes. ¶ Et ſi quis cor[n] altercationes ſigillatim exponere maluerit nihil ꝓhibet non leue libri volumen extendere vt ſic explicari poſſit tanta auctorū varietas: cum non ſolum iuris[o] auctores: ſed etiam ipſe principales conſtitutiones quas ipſi auctores retulerunt[p] inter ſe variaſſe videntur. ¶ Melius itaqʒ nobis viſum eſt omni huiuſmodi verboſitate exploſa coniunctionem aut/ pro et accipi: vt videaƭ copulatiuo modo eſſe prolata ⁊ magis ſit vt ⁊ primam perſonam inducat/ ⁊ ſecundam non repellat. ¶ Quēadmodum enim (verbi gratia) in interdicto quod vi aut clam[q]/ aut cōiunctio pro ⁊ apertiſſime[r] poſita[s] eſt: ita ⁊ in oībus huiuſmodi caſibus: ſiue inſtitutionum: ſiue legatorū: ſiue fideicōmiſſorū: vel libertatum ſeu tutelarum hoc eſſe intelligendū: vt ⁊ ambo veniant equa lance ad hereditatē: ambo legata ſimiliter accipiant: fideicōmiſſum in vtrumqʒ diuidatur: libertas[t] vtroſqʒ capiat: tutoris ambo fungātur officio: ſic nemo defraudetur a commodo teſtatoris: ſic maior prudētia pupillis[v] inferatur: ne dū dubitatur[x] apud quem debet eſſe tutela in medio[y] res pupillorū depereant. ¶ Sed hoc quidē ſancimus cū in perſonas[z] hmōi proferatur ſcriptura. Sin autē vna quideʒ eſt perſona res autē ita derelicte ſunt: illam aut illā rem illi do lego: vel per fideicommiſſum relinquo: tunc ſm̄ veteres regulas ⁊ antiquas diffinitiones vetuſtatis iura maneāt incorrupta[a] nulla innouatiōe eis ex hac cōſtitutione introducēda. ¶ Quod etiam in contractibus[b] locum habere cenſemus.

☞ Quādo vbū familie ſonat in pſonis intelligiƭ de ꝓpinquis ſm̄ ordinē ꝓximitatis ⁊ de quibuſdā affinibus in ſubſidiū vocādis. Sed qn̄ nomē familie ſonat pro rebus intelligitur pro ſubſtantia bonorꝝ. h. d. Bal. Vel ſic. Relictū familie debetur gradatim pſonis appellatiōe familie cōtentis: ⁊ in hac lege deſcriptis. Sin autez fiat de familia intelligiƭ de rebus. Sali.

Idem. a. Jo. prefec. p̄to. Lex. v.

S Uggeſtioni illyriciane aduocationis reſpondentes

S Uggeſtioni. ¶ Caſus. Teſtamentū feciſti: heredē inſtituiſti: familie tue decem legaſti: qui familie nomine contineantur: queritur? Rn̄. ꝙ non ſolum ſuperiores ⁊ inferiores ⁊ collaterales: ſed liberi ⁊ patroni/ nurus ⁊ gener. Idem eſt ſi teſtator mihi fundum legauerit: ⁊ ne alienem ꝓhibuit: qꝺ ſi faceret eundē fundum familie legauit: an accipiaƭ familia quomodo ſupra. Rn̄. ꝙ ſic. ⁊ hoc in ſecunda.

Als autem

g ℭ Cum quidam. circa quatuor tractat hec lex. inſtitutionem: legatum: libertatem: ⁊ tutelam.

h ℭ Lucra. q̄tum ad hereditatem: vel legatum: vel libertatem.

i ℭ Vel munera. ad tutelam.

k ℭ Ordinem. ſcʒ vt prior nominatus prius admittatur.

l ℭ Alij. ſcʒ inconſulti dicebant.

m ℭ Poſterioreʒ. vt. j. de fideicom. l. clari.

n ℭ Eorum. antiquorum ſapientum.

o ℭ Iuris. ſ. antiqui.

p ℭ Retulerunt. ſup hoc.

q ℭ Aut clā. aut pro et ✠ materialiter hic poniƭ.

✠ Cōcor. c. ſi calice. i ſi. de cōſe. diſ. ij. ⁊ gl. j. circa me. in. c. ij. de reſcꝑ.

r ℭ Apertiſſime. vt arg. ff. qꝺ vi aut clā. is qui in puteū. §. hoc īterdictū. ⁊ in alijs caſibus. vt. ff. de vbo. ſig. l. ſepe. ⁊ facit. ff. de teſta. tut. l. tutor ita.

s ℭ Poſita eſt. vt ſi p̄mo incepit clam ⁊ ꝓhibitus perſeuerauit.

t ℭ Libertas. i. vterqʒ capiat libertatem.

v ℭ Pupillis. ſcʒ in tutela accipiendo hanc diſiunctiuā aut ſeu vel pro coniunctiua.

x ℭ Dubitatur. id eſt de queſtione.

y ℭ In medio. i. ī medio tempore.

z ℭ In pſonas. imo qn̄qʒ cōtra. vt. ff. de leg. ij. cum pater. §. penul. Sol. ibi ſm̄ ordinē ſcripture intelligitur ſubſtitutio facta: vt ibi dicit.

a ℭ Incorrupta. vt hereʒ habeat electioneʒ. vt. ff. de iure do. plerūqʒ. ⁊ inſti. de act. §. huic autē. et ff. de cōtrahē. emp. l. ſi in emptiōe. §. pe. ⁊. l. ſi ita. ⁊ ſ. de cōdi. indebi. l. ſi qs. Sed certe immo in reb⁹ ponitur qn̄qʒ aut pro ⁊. vt. ff. de auro ⁊ argen. lega. l. quintus. j. in fi. ſed ibi ſpeciale. Itē ꝯ. in. l. ſi qs ita legauerit. que eſt in eo. titu. ſed ⁊ ibi ſpāle. vel eſt ibi: ſeu in qua eſt aliud ꝙ in illa/ aut.

Aut p et qn̄qʒ ponitur.

b ℭ In cōtractibus. ſ. qꝺ dictū eſt in alternatione rerū legatarū. vt in predictis. ll. cōtinetur. Sed certe ⁊ in alternatiōe pſonarū eſt idem qꝺ. ſ. vt aut/ pro et/ accipiaƭ. vt ſi vendam rē meā tibi aut illi: cuʒ ambo preſentes ſitis: vt h. Nec obſtat. ff. de cōtrahē. emp. fundū. qꝛ ibi nō vtriqʒ vēdebat ſed vni. quia ſibi ⁊ alteri volebat emere qꝺ alteri non poteſt. hic autem qn̄ cum vtroqʒ ꝯtrahit. Itē nec ob. ff. de v. obli. eū qui. §. qui ſibi. qꝛ ⁊ ibi cū vno tm̄ ꝯhit. et alter poniƭ ad ſolutionē tm̄.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Nõ aũt ſumitur familia pro ſubſtãtia. vt cũ dicitur familie hercīſ. i. hereditatis diuidende. ⁊ hoc in tertia ⁊ vltima parte. Viuia.
a ¶ Per ſuum elogium. Primum exemplum.
b ¶ Nulla quidẽ ſpeciali. nã tũc ſecus eſſet. ff. de leg. ij. l. omnia. §. ſi.
c ¶ Deficientibus. ſ. propinquis.
d ¶ Hi. ſ. filij.
e ¶ Eos. ſcilicet nurus ⁊ generum.
f ¶ Poſt eos. ſ. generum ⁊ nurũ. Et no. primo vocari liberos. Secũdo parẽtes. Tertio collaterales. Quarto generũ ⁊ nurũ. Quĩto libertos: vt h. ⁊. ff. de leg. ij. peto. §. fratre. ⁊. l. cũ pater. §. pen. ⁊ ad trebel. heredes. §. ſi.
g ¶ Prohibuerit. qđ ſit q̃nq̃. vt. ſ. de re. alie. nõ alie. l. fin. ⁊. j. de fideicõ. l. volũtas. ⁊. ſ. de cõdi. ob cau. da. l. ea.
h ¶ Pro ſubſtãtia. vt in familie herciſcũde iudicio: ⁊ alias habet ſignificatiões. vt. ff. de vb. ſig. l. pnũciatio. §. familie.
¶ Si omiſſa ſit cã teſtamenti. ¶ A ſcripto herede ⁊ hoc ĩ fraudẽ relictorũ ſeu libertatũ. Et no. q̃ ppter tria inducit̃ h̃ edictũ. Primo ↄtra eũ q omittit ex teſtamento adire ⁊ adijt ab inteſtato ĩ fraudẽ legatarioꝝ. vt. j. e. l. ij. in prin. ⁊. ff. e. l. ij. Scđo contra eũ qui dimittit adire vt ad ſubſtitutũ trãſeat: ⁊ in fraudem ſimiliter. vt. j. e. l. j. Tertio qñ ideo vt perueniat ad legitimuꝫ. vt. ff. eo. l. j. §. ſi.
¶ Si in fraudẽ. ¶ Caſus. Teſtamẽtũ feciſti: heredẽ inſtituiſti et ei ſubſtituiſti: ⁊ mihi legatũ reliq̃ſti: i fraudẽ mei omiſit hẽditatẽ iſtitutus / a quo petaꝫ legatũ / q̃rit̃. Diſtinguit: aut interuentu pecunie eã omiſit: aut nõ. primo caſu agã ↄtra inſtitutũ. ſcđo caſu contra ſubſtitutũ. Viuia.
i ¶ Si ĩ fraudẽ legatoꝝ. ab iſtituto relictoꝝ ⁊ iſtitut⁹ fecit hãc fraudẽ: ⁊ ſubſtitutus participauit: vt ſubijcit. Sꝫ nõne ſubſtituendo videt̃ teſtatoꝝ permittere omitti.

decernimus familie nomen taleꝫ habere vigoreꝫ: parentes ⁊ liberos omneſq; propinquos ⁊ ſubſtantiam: libertos etiaꝫ ⁊ patronos: necnon ſeruos per hanc appellationeꝫ ſignificari. Et ſi quis per ſuum[a] elogium fideicommiſſuꝫ familie ſue reliquerit. nulla[b] quidem ſpeciali adiectione ſuper quibuſdam certis perſonis facta non ſolum propinquos ſed etiaꝫ his deficientibus[c] generum ⁊ nurum. Eos enim nobis humanuꝫ eſſe videtur ad fideicommiſſum vocari: ita videlicet ſi matrimoniuꝫ morte filij vel filie fuerit diſſolutũ. Nullo etenim modo poſſunt gener vel nurus filijs viuentibus ad tale fideicõmiſſum vocari. cum hi[d] proculdubio eos[e] antecedant: et hoc videlicet gradatim fieri vt poſt eos[f] liberti veniant. Hoc eodem valente et ſi quis rem immobilem cuidam legauerit vł̃ fideicõmiſerit: eamq; alienare prohibuerit[g] adijciens vt ſi hoc fideicommiſſarius preterierit familie ſue res acquiratur. In alijs autem caſibus nomen familie pro ſubſtãtia[h] oporter intelligi: quia et ſerui et alie res in patrimonio vniuſcuiuſq; eſſe putantur.

¶ Si omiſſa ſit cauſa teſtamẽti. Titulus. xxxix.

☞ Si inſtitutus in fraudẽ legatarioꝝ repudiat hereditatẽ ⁊ vadit ad ſubſtitutum vulgarẽ: ipſe ſubſtitutus adiens tenet̃ ad legata ab inſtituto relicta ſi dolus fuit cõmunis participatus cuꝫ ipſo: ipſe etiam inſtitutus tenetur ſi pecuniaꝫ accipit. hoc dicit. Et diuidit̃ in duas partes. Secũda ibi: plane. Bal.

Imperatores Seue. ⁊ An. aa. Januarie. Lex. j.

Si in fraudẽ legatorum[i] trãſmiſſam hereditatem ad ſubſtitutuꝫ probatura es vtilis actio aduerſus eum[k] cum quo fraudis conſilium participatum[l] eſt tibi competit. ¶ Plane ſi pecunia accepta[m] omiſit aditionem: legata ⁊ fideicommiſſa preſtare cogitur[n].

☞ Si hereditas que adiri poterat repudietur: in fraudem legatorum habet locum hoc edictum. hoc dicit Bal. Sec⁹ ſi non potuit adiri ex defectu teſtamenti vel heredis inſtituti. Sali.

Imperato. Philip. a. ⁊ Phil. c. victorie. Lex. ij.

Cum qui cum ex teſtamento poſſet obtinere hereditatẽ ab inteſtato ius ſucceſſionis voluit amplecti: libertatibus eodẽ teſtamẽto datis obeſſe non poſſe[o] iampridem placuit. Q. ſi cum iam neq; adiri ex teſtamento hereditas: neq; bonoꝝ poſſeſſio[p] peti poſſit iudicium defuncti non vſurpabitur[q] ſed ad irrituꝫ iuris ratione deuocatum eſt: petitio relictoꝝ nullo[r] iure procedit. ¶ Si vero iure facto teſtamẽto ceſſante[s] herede ſcripto alter ab ĩteſtato adijt hereditatem: neq; libertates neq; legata ex teſtamento poſſe preſtari manifeſtum eſt[t].

☞ Beneficium iſtius edicti tranſmittitur ad heredem cum ſua cauſa. hoc dicit Bald. Vel ſic. Falcidia detrahitur etiam quando legata ex hoc edicto debentur. hoc dicit Salicetus.

Imperatores Diocle. ⁊ Maxi. aa. ⁊ cc. ap. ⁊ pie. Lex. iij.

Si proculiana patri veſtro cui⁹ eſtis heredes teſtamẽto qđ reliquit: ⁊ ſcripti iure[v] ſm eius iudiciũ vel omiſſa cauſa teſtamẽti ſucceſſerũt ab inteſtato[x] aditus competens iudex (quatenus legis falcidie modus patit̃[y]) vobis[z] relicta reſtitui iubebit.

¶ De idicta viduitate ⁊ lege iulia miſcella tollenda. Titu. xl.

☞ Cõditio viduitatis non ſpernitur ſi legatum nõ aſcribitur mulieri ſed alteri. hoc dicit Bal. vel ſic. Conditio viduitatis non valet de iure ciuili. ⁊ dantur legata vt no. inſti. qui. mo. teſta. infir. §. non tamen. ⁊. ff. de iniuſt. teſta. l. poſthumus.

n ¶ Cogit̃. ſ. inſtitutus a ſe relicta ⁊ ſubſtitutus ſimiliter a ſe ſubſtituto relicta. vt. ff. e. ſi nõ ſolus. §. ſi. ibi: itẽ ſi ſolus ⁊c. ⁊. j. de fideicõ. l. i. l. ſi. Sed videt̃ quẽlibet inſolidũ teneri. vt. ff. e. ti. l. ſi pecuniã. ⁊. l. ſi a ſubſtituto. q̃ ſunt cõtra. Sed dic q̃ ibi quilibet poſſidebat. ſ. inſtitutus ⁊ ſubſtitut⁹ ab inteſtato cũ ambo eſſent legitimi hic ſubſtitut⁹ tm̃. ⁊ ab vtroq; ideꝫ erat ibi legatuꝫ quaſi ambo inſolidũ grauati eſſent: ſecus in duob⁹ hered ib⁹ omittẽtibus ex teſtamẽto: quia habẽtes ab inteſtato ſimiliter vt prius pro partibus tenentur. vt. ff. e. ſi duo ⁊. l. ſi nõ ſolus. in ſi. Itẽ adhuc videtur primo poſſeſſore hereditatis cõueniẽdũ. vt. ff. e. l. ſi qs pecuniam: lꝫ ibi loq̃tur qñ idẽ erat relictũ ab iſtituto ⁊ ſubſtituto: ſi autem diuerſa quilibet ſuis legatarijs tenetur vt dixi.
¶ Cum q. ¶ Caſus. Heres inſtitutus potuit adire hereditatẽ ex teſtamẽto ⁊ non vult ſed ab inteſtato: q̃r forte p̃ximioꝝ eſt: an obſit libertatib⁹ in teſtamento relictis / q̃rit̃. Rñ. q̃ nõ. ⁊ hoc in prima. Si autẽ teſtamẽtum tale fuit ex q̃ adiri non potuit hereditas vel bonoꝝ poſ. peti: q̃r forte erat min⁹ ſolenne: adijt ab inteſtato legatoꝝ pſecutiõi locus non eſt. ⁊ hoc in ſcđa. Si autẽ teſtamẽto recte facto heres ſcriptus adire nõ vult: alius aũt ab inteſtato ſuccedit legata ex teſtamẽto non debebuntur. ⁊ hoc in tertia.
o ¶ Non poſſe. vt. ff. eo. l. de libertatib⁹. §. j. ⁊. ff. ꝺ manu. teſt. l. teſtamento manumiſſus. ⁊. ff. de caſtren. pecu. pꝰ. §. pater. Vel d. vſurpari. vt. j.
p ¶ Poſſeſſio. ſm tabulas.
q ¶ Nõ vſurpabit̃. i. non deducet̃ in vſum prauũ vt. j. de fideicõ. lib. l. j. et de manu. teſt. l. ij. ⁊. ff. de inof. teſta. l. papinian⁹. §. fin. Vel dic vſurpari qñ põt adiri ex teſtamẽto: ⁊ omittit̃ ⁊ accipitur ab ĩteſtato. De bonoꝝ autẽ poſſeſſiõe ideo dicit: q̃r quãdoq; ipſa petitur ⁊ tamen teſtamentum non valet de iure ciuili. ⁊ dantur legata vt no. inſti. qui. mo. teſta. infir. §. non tamen. ⁊. ff. de iniuſt. teſta. l. poſthumus.

Rñ. q̃ ſic. ſi principaliter ad euitandũ damnũ p̃priũ faciat: nõ ſi ꝑpter alioꝝ malũ. vt arg. ff. de aqua plu. arcen. l. j. §. deniq;.
k ¶ Eũ. ſ. ſubſtitutũ ⁊ eius heredẽ. vt. ff. eo. l. de libertatib⁹. §. heredẽ. Sed videt̃ directã dari etiã ſi nõ fuit aliqua fraus cõmiſſa: cũ legata ab inſtituto intelligant̃ tacite repetita a ſubſtituto. vt. ff. de leg. ij. ſi alienus ſeruus. ⁊. l. cũ pater. §. ab inſtituto. ⁊ de lega. j. licet. ⁊. j. ad trebel. l. iiij. Rñ. hic teſtatoꝝ noluit eſſe repetita quaſi nõ teneret̃ ſubſtitutus. vt. d. l. licet. niſi propter hmõi fraudẽ. An autẽ iſtitutus teneat̃ cũ ⁊ ipſe fecerit fraudẽ: Rñ. ſic in ſubſidiũ: prius em̃ ſubſtitutus q poſſidet eſt cõueniendus. vt arg. ff. eo. licet. in ſi. ⁊. l. ſi pecuniaꝫ. ⁊. l. ſeq. Vel dic nõ cõueniri inſtitutũ niſi acceperit pecuniã pro omitten do. vt. d. l. licet. ⁊. l. ſi quis pecuniã. ⁊. l. ſi nõ ſolus. §. ſi. ibi: ſi autẽ ſine pecunia ⁊c. hic autem hoc primo caſu non habuit pecuniam.
l ¶ Participatum eſt. Idem ſi non participaſſet. ſm. P. Sed argu. contra. ff. eo. l. finali.
m ¶ Accepta. Quam accepit inſtitutus a ſubſtituto vt hereditatem omitteret.

Legata ab inſtituto relicta videantur repetita a ſubſtituto.

r ¶ Nullo. ordinario vel extraordinario.
s ¶ Ceſſante. non in fraudem creditoꝝ: ſed propter laborem vitãdum. Accurſius.
t ¶ Manifeſtũ eſt. niſi in caſib⁹. vt. j. de fideicõ. l. eã. vbi plene dices.
¶ Si proculiana. ¶ Caſus. Si proculiana patri tuo reliquit ⁊ ei ſucceſſiſti: an a ſcriptis heredibus a procula volentib⁹ ſuccedere ab inteſtato omiſſa cauſa teſtamẽti petere poſſis legatũ patri tuo relictũ / queritur: Rñ. q̃ ſic: quatenus patitur lex falcidia.
v ¶ Scripti iure. a proculiana.
x ¶ Ab inteſtato. repete ſucceſſerunt.
y ¶ Patitur. Tenetur ergo falcidia per pretorem ac ſi ex teſtamento adijſſent: vt hic. ⁊. ff. eo. ſi duo. §. fina. ⁊. l. qui autem. in prin. ⁊ ad leg. fal. l. j. §. ad eos.
z ¶ Vobis. qui eſtis heredes legatarij: vt hic. ⁊ ad hoc. ff. quãdo dies lega. ce. l. ſi. ⁊. j. de fideicom. ſi in perſona.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

De indicta viduitate tollenda.

Legatum. ¶Casus. Teſtamentum feciſti: heredem inſti‐ tuiſti, ꝛ titio legaſti. ſi vxor mea me mortuo nuptui alij ſe non collocaret: an legatum peti poſſit/ querit? Reſpon. ꝙ legatū cōditionale eſt: ꝛ ſi alij nupſit: deficit cōditio ꝛ peti non poteſt. Uiuia.

e Liberos. Ex primo marito.
f Dereliquit. Sed hodie percipit ſm autenti. quam hic lege. cui re lictum quid ꝛc.
g Statuta fuit. vt. ſ. ſ. de ſecū. nup. l. femine. ꝛ l. hac edictali. ſ. his illō.
h Eſſe ex neceſſitate. Cōtinua. ſi maritus reliquit.
i Natura. id eſt deus.
k Ederent. vt. ff. de edi. edic. l. queritur. ſ. j.
l Augeri. qđ fit per ma trimonia. vt. ff. ſolu. ma tri. l. j. ꝛ de bo. dā. l. fin. ꝛ ff. de iure do. l. j.
m Puniunt. vt ꝛ. ſ. de arbi. l. ne in arbitris. in prin. Et not. nō dari viā malignandi. vt. j. vnde vi. l. meminerint. ꝛ. ff. de tranſac. l. cum hi. ſ. ſi cū lis. ꝛ ff. queadmo. teſta. aperi. l. j. ſ. diem. ꝛ. j. inſti. vi bo. rap. ſ. quia. ꝛ. ſ. de lati. liber. tollē. l. j. ſ. ille autem. ꝛ ff. de iudi. l. ſi le gationis. in fi. ꝛ l. eu3 q. ſ. finali.

Matrimonia augēt rempublicam. Lex. ibi: et em. concor. glo. ſup ſ. minor. ppe finē. in. c. ex parte. ex de reſti. ſpo.

a Legatum alij. Secus ſi eidem. vt. j. l. pxi. ꝛ ff. de cōdi. ꝛ demon. l. cum tale. ſ. ſi arbitratu. ꝛ. ſ. meuie. vel etiam ſi alij ſi modo ad ea3 redire de‐ beat: vel alia fiat fraus ad nuptias impedien‐ das. vt. ff. de condi. ꝛ de‐ mon. l. auia. ſ. titio. ꝛ l. heres. ſ. ſi.
b Si vxor. ſcʒ alicuius vel ſua.
c Deficit. Exiſtere au‐ tem videtur cum certu3 eſt eam nubere nō poſſe. vt. ff. de condi. ꝛ demon. l. hoc genus.

Ambiguitates. ¶Caſus. Teſta‐ tum feciſti: herede3 inſti tuiſti: vxori tue. x. lega‐ ſti ſi alij te mortuo non nuberet: lex iulia pmit‐ tebat ad ſcdas nuptias cōuolare pſtito iuramē to ꝙ hoc faceret cauſa li berorum procreandorū ꝛ hoc infra annū a tem‐ pore mort⁹ viri: poſt an‐ num accipiebat legatū preſtita cautione mutia na de reſtituenda re cu3 fructibus. Dicit impe‐ rator ꝙ vult ꝙ etia3 lex ceſſet ꝛ cautio predicta. vnde non preſtito ſacra mento nubat: ꝛ ſiue ha‐ beat liberos: ſiue non le gatu3 percipiat vſufru. apud eam manēte pro‐ prietate filijs poris ma‐ trimonij deferenda: ꝛ h̄ in prima ꝛ ſecunda: et hoc ne periurium com‐ mittatur cu3 ad hoc na tura mulieris produxit vt liberos habeant: ꝛ ea debeat eſſe carū cupidi tas. ceſſet ergo lex ꝛ cau tio mutiana. ne via piu‐ rijs aperiat. ꝛ hoc in ter tia ꝛ vlti. Uiuia.

Lex. l. ambiguitates ꝯcor. c. cleri corum. cu3 glo. ſup ſ. redeuntes. extra de co ha. cleri. et mulie.

d Quieſcente. Lex iu‐ lia permittebat mulieri licet vir prohibuiſſet et aliquid ob hoc relinque‐ rit vt ad ſecundas nuptias nō veniret: tamen ad virum venire poſt annum: ꝛ iurare tempore quo accipit legatū: quia filiorū cauſa hoc faceret ſi contingeret eam in futurū nubere: ꝛ hoc ſi infra annū ac‐ cepit legatum: poſt annū vero accipiebat relictum preſtita cautione mutiana. vt in aut. de nup. ſ. que vero nūc. coll. iiij. que cautio gene‐ raliter locum habebat quotiens eſſet aliquid relictum ſub cōditiōe non faciendi de reſtituenda re cū fructibus ſi cōtrafecerit. vt. ff. de le ga. ij. cum filius. ſ. qui mutianam. ꝛ ff. de condi. ꝛ demon. mutiane. Sed an per omnia ſublata eſt cautio mutiana per iſtam legem? Re‐ ſpon. non: immo in alijs cōditionibus de non faciēdo locum habet ꝛ ſiquidem talis ſit cōditio de qua certū ſit ꝙ non poſſit impleri vi uente legatario: vt ſi non aſcēderis capitolium: tūc preſtatur cautio mutiana: ſi vero poſſit impleri eo viuente: vt ſi nō dederis equū tuū titio. nam titio vel equo mortuo te viuente cōpleta eſt ꝯditio: ꝛ hoc caſu cautio mutiana remittitur: niſi ſit conditio onoroſa quā expe‐ ctare durum ſit: vt relinquo tibi mulieri ſi a liberis non diſceſſeris: eſt eñ durum ideo remittit cautionē: quia poſſunt filij premori ma‐ tri: ꝛ ideo non remittitur ob hoc cautio predicta. vt. ff. de cōdi. ꝛ de mon. l. cum tale. in prin. ꝛ ſ. titius.

Cautio mutiana qñ habet locum.

tis in pſona alteri⁹ ꝙ legatarij poteſt ap poni ꝛ non remittitur. h. d. Sali.

Imperator Gordianus. a. bo no. Lex. j.

Legatu3 alij[a] ſub cō ditione ſic relictu3, ſi vxor[b] nuptui ſe poſt mortem mariti non collocauerit: cōtra‐ ctis nuptijs conditio deficit[c].

¶Ideoq3 peti legatum nequaꝗ poteſt.

☞ Cōditio que viduitatem inducit vi tiatur ꝛ non vitiat. ꝛ l. iulia miſcella cu3 iuramento ꝛ cautione mutiana que pſta batur: ceſſat. h. d. Sali.

Imperator Iuſti. a. Ioan. prefe cto preto. Lex. ij.

Ambiguitates legis iulie miſcelle generali lege tol lentes: nullū ꝓcedimus fieri iura mentū ſm predictam legē ſed pe nitus ea vna cū mutiana cautiōe ſup hac cauſa qeſcēte[d]: licere mu lieribus etiā maritorum ſuorum interminatione ſpreta que vidui tatem eis indicit: ꝛ nō dato ſacra mēto procreande ſobolis gratia ad ſecūdas migrare nuptias pe na hmōi ceſſante: ſiue habeat li beros[e] ſiue non: et ea percipere ꝗ maritus dereliquit[f]. ¶Quorum omnium manifeſtiſſimum eſt do minium minime eas liberis exi‐ ſtentibus habere: vſufructu tan‐ tummodo apud eas remanēte ꝛ ad liberos prioris tori proprie‐ tate eorum deferenda: ſm ea que de ſecundis nuptijs ꝛ lucris que ex his mulieribus ſtatuta[g] ſunt: ne ex neceſſitate[h] legis ꝛ ſacramē to colorato periuriu3 committa‐ tur. ¶Cu3 enim mulieres ad hoc natura[i] progenuit vt partus ede rent[k]: ꝛ maxima eis cupiditas in hoc conſtituta eſt: quare ſcientes prudenteſq3 periuriu3 committi patimur. ¶Tale igitur iuramen tum acquieſcat: ꝛ ex iulia miſcel‐ la cedat cum mutiana cautiōe ſu per hoc itroducta a noſtra repu‐ blica ſeparata. ¶Augeri[l] etenim magis noſtram rempublicam et multis omnibus legitimis pro‐ genitis frequentari ꝗ ipſis per‐ iurijs affici volumus: cum ſatis eſſe inhumanum videtur per le‐ ges que periuria puniunt[m] viam periurijs aperiri.

In auten. de nup. ſ. ꝗ vo nunc ſequitur. colla. iiij. conſti. j.

☞ Hodie cōditio viduitatis in vidua non ſpernitur. ꝛ legatum ei forma hac. l. ſtatuta debetur. Sali.

Cui relictum[n] quid fuerit a cōiuge[o] vel a qualibet per‐ ſona ne ſecundas ineat nuptias: infra annum[p] nō petat: niſi ſpes nuptiarum deficiat[q]: poſt annu3 vero capiat preſtita cautione rei cum fructibus[r] reſtituende ſi cō‐ traſecerit. ¶Pro re immobili iu ratoria cautio fiat cum hypothe cis: pro mobili(ſi perſona ſit ido nea[s]) eadem ſit cautio: alioquin fideiuſſor exigitur ſi preſtari po‐ teſt. ¶Contractus[t] nuptijs etia3 res data vendicari poteſt: quod ſic admittitur ac ſi ei relictu3 vel ordinatum non eſſet.

☞ Lex iulia miſcella correcta in mulie‐ re eſt correcta in viro: ꝛ cōditio in vidui‐ tate appoſita(ſi perſeuerantiā nō reqrit) eſt expectanda. h. d. Baldus. Uel ſic. Cō‐ ditio que viduitatem inducit ſicut ſper‐ nitur in feminis ita ꝛ in maſculis: ꝛ reli‐ ctum in caſu viduitatis future debet ſta‐ tim in euentum ipſius. Sali.

Idem eidem. Lex. iij.

Legem iuliam miſcellam quemadmodum in femi‐ nis ſuſtulimus: ita et in maſculis eſſe ſublatam pertinere quidē ad ſenſum noſtre legis quam ſuper

Cui relictu3. ¶Caſus. Hec auſ. cor‐ rigit. l. codici3. ꝛ dicit ꝙ intra annu3 non poteſt aſſequi relictum: niſi cer tum eſſet ꝙ nuptias cō trahere nō poſſet: vt qꝛ monacha facta eſt: ſed poſt annum bene poteſt aſſequi relictu3 ſi cauea tur de nō nubendo. Sʒ quam cautionem debet preſtare? Certe ſi legata erat res immobilis pre ſtabit iuratoriā cautio‐ nem: ꝛ obligabit bona ſua: ſi eſt mobilis preſta bit fideiuſſoria3 cautio‐ nem: ſed ſi nubat perdit relictum ꝛ reſtituit rem cum fructibus.
n Cui relictū. ſumitur ex auten. de nupt. ſ. que vero. colla. iiij.
o A coniuge. i. a viro vxori vel ecōtra. vel etiā ab extraneo: vt ſubijcit.
p Infra annum. a tpe mortis teſtatoris.
q Deficiat. Ut quia ſit monacha facta vel con‐ uerſa. vel ſacerdos ſi eſt vir. vt in cor. huius au‐ ten. Et no. ꝙ hec auten. corrigit. l. codicis ſecun dam huius ti. que pmit tebat capere ſtatim.
r Cum fructibus. ſcilʒ preteriti temporis. vel ſi dat pecuniam ꝛ eam mutuatus fuerit ali‐ cui reſtituet quātum percepit: ſed ſi in rem ſuam vertit: tunc vſq3 ad tertiam centeſime. Uel ſi that res deterior ſuſtinet medietatē pericu‐ li. vt in corpore huius auten.
s Idonea. i. idoneam habet ſubſtantiam. vt in cor.
t Cōtractis nuptijs. ſ. ſecūdis. Sed an idem in primis: vt ſi relin‐ quo virgini ne nubat: vel ei que nunꝗ nupſit? Rñ. ſm Jo. legem ve terem ſeruari ꝛ nubere poſſit ꝛ habere legatum. vt. ff. de cōdi. ꝛ de mon. cum tale. ſ. meuie. ꝛ l. quotiens. ꝛ l. titie. que ſunt ꝯtrarie huic auſ. hic enim tantum de ſecundis dicit nup. Alij vt Jr. dicunt ide3 in virgine multomagis cum virginum vita ſit felicior ꝗ continen‐ tium. vt in auten. de leno. ſ. j. colla. iij. Additio. Tu teneas opinio‐ nem Joan. quā Azo. in ſumma huius tit. in fine putat indubitāter eſſe veram: ꝛ eam tenent cōmuniter doctores.

Legatum virgini relictum ne nubat an valeat. Virgines ſūt felicio res conti‐ nentib⁹.

Legem. ¶Caſus. In prima parte dicit iperator ꝙ ſicut i femi nis lex iulia ꝛ mutiana cautio ſublata eſt: ita ꝛ i maſculis tol lenda eſt: ſed ſi aliquis vxori ſue legauerit cū vidua erit: vel quotiēs: vel cōtra viro quando vxorē amiſerit qualiter intelligenda ſint iſta verba: queritur? Rñ. ꝙ ſtatim ex quo vidua erit petit legatum: nō ꝙ habeat.

UNIVERSIDAD

habeat neceſſe ſtare in viduitate:ſimiliter in viro:cuȝ huiuſmodi libertas ſit pro ſolatione ſue triſtitie.⁊ non ꝓ indicenda viduitate.ff. de verb.ſigni.iſta lex ſequēs debet poni:q꜠ pulchra eſt ⁊ vltima ſuggeſtioni ⁊c.que ſequitur.Viuianns.

a ¶ Promulgauimus.vt.ſ̄.l.proxi.
b ¶ Expreſſim.Nam aliter videt̄ eſſe neglectuȝ. vt.ff.de iniur.itē apud. §.hoc edictum.
c ¶ Senatuſconſultum. quod non habemus.
d ¶ Relinquatur.ab extraneo ⁊ non a marito: vel etiam a marito.
e ¶ Legitimo.ſ.actione ex teſtamento vel hypothecaria.
f ¶ Permaneant. Sufficit ergo vel modicuȝ ſic ſtetiſſe:vt hic.⁊.ff.de annu.leg.l.filie.ꝙ ſi vt perpetuo ſic ſtaret nō expectaretur cōditionis euētus:q꜠ ſtatiȝ vt impoſſibilis haberet̄ pro nulla: ſiue a viro / ſiue ab alio relinquat̄.vt.ſ̄.l.proxi.⁊ ff.de cōdi.⁊ demon.l.cū ita legatuȝ ſit.hodie tñ contra.vt in auten.ſ̄.c. cui relictum.
g ¶ Vel.pro ſaltem.
h ¶ Miſcella.Hoc ergo caſu nō habet locum lex iulia miſcella.
i ¶ Perſecutio.Et perpetuo apud eum remaneat:etiam ſi nubat:niſi vir vxori / vel vxor viro reliquerit:quia tunc ſeruantur ea que de ſecundis nuptijs dicuntur: ſiue infra tempus luct⁹ ſiue poſtea ſecūdas icat nuptias.vt.ſ̄.de ſecūdis nuptijs.l.j.et.l.femine. Quid ergo dices de eo quod quotidie habem⁹ in vſu relinquēdi ſcilicet vxoribus noſtris victuȝ ⁊ veſtitum ꝙdiu in domo noſtra caſte vixerint nonne quodāmodo videtur indici viduitas:⁊ ſic videtur eſſe:vt dicit aut̄.illa.cui relictuȝ.ſ̄.e. Additio. Tu dicas ꝙ ꝑ talia verba non impeditur mulier trāſire ad ſecunda vota ⁊ capere relictū.ſm Bar.hic.q꜠ caſte ⁊ honeſte viuere dicitur que virum accepit.vt.l. mulier.j.§.cum proponeretur.ff.ad trebellia. licet Bal.in.l.cuȝ filius. §.qui mutianaȝ.ff.de lega.ij.teneat contrariū.

hoc promulgauimus[a] nō eſt incertum:ne tamen quedam ambiguitas ſimplices animos moueat etiam expreſſim[b] ſancimus legeȝ iuliam miſcellaȝ ⁊ ſenatuſconſultum[c] qđ circa eam factum eſt:nec non mutianā cautionē que ſuper talib⁹ nuptijs introducta eſt:nō ſolum in feminis ſed etiam in maſculis ceſſare. ¶ Sed q꜠ apud vlpianum in libris ſabinianis inuenimus quedā verba que effugiūt legis miſcelle obſeruationeȝ:ne qs ⁊ ea ſublata eſſe putauerit ſancimus/cū huiuſmodi verbis mulieribus aliquid relinquatur[d]:ſi vidua erit vel quotiēs vidua erit vel cum vidua erit:vel ecōtrario maribus ſi amiſerint vxores:vel quādo ad celibatuȝ peruenerint non vetari ea vendicare vel legitimo[e] modo ſumere que eis derelicta ſunt. ¶ Neqȝ enim vt permaneant[f] / vel[g] femine in viduitate vel maſculi in celibatu videt̄ eſſe relictum vt locum ante noſtram legem habeat lex iulia miſcella[h] que iam perempta eſt:ſed cum primum hoc euenerit illico competat talib⁹ perſonis eius quod relictum eſt perſecutio[i]. ¶ Quia ſub conditione relictum eſſe videtur / ſiue ſemel / ſiue in annos ſingulos hec liberalitas fuerit conſcripta:quaſi pro ſolatio ſue triſtitie[k].

¶ De his que pene nomīe in teſtamento vel codicillis relinquūtur. Titulus.xlj.

☞ Relictum vel in alium tranſlatū pene noīe valet:niſi ob turpem cauſam vel impoſſibilem conditionem relinquatur.

Imperator Iuſtinia.a.menne prefec.preto. Lex vnica.

Superuacuaȝ obſeruationem veterum legum per quaȝ teſtatorum voluntates ad effectum duci impediebantur amputamus.

Unde conſilium eſt quod addatur in verbis teſtamenti.⁊ ꝙ ad ſecūda vota non tranſierit.
k ¶ Triſtitie.q꜠ amiſit vxorem:vel cum econtra vxor virum.
¶ De his que pene nomine in teſtamēto vel codicillis relinquunt̄.

Diuiſio. Superuacuam.Diuidit̄.Primo ius antiquū tollit.Secūdo nouum inducit.Tertio a nouo excipit.Secūda ibi:ſȝ licere.Tertia ibi:ꝙ ſi aliquid.Salice. ¶ Caſus. Olim ſi teſtator heredem vel legatarium damnauerat:in pena pecuniaria ſi voluntati ſue non paruiſſet nō valebat teſtamentū. Statuit imperator per hāc legem ꝙ nihilominus valeat ⁊ precipere poterit teſtator heredi vel legatario dare pecuniam ſi voluerit parere ſue voluntati.Si autem aliquid probroſum preceperit vel impoſſibile:impune ei non parebitur.Viuianus.
l ¶ Libertatibus.cōtra.ff.de leg.j.plane ſi filiū.§.ſi.Sol.hic non dicit valere ab eo relictum/ſed auferri ei libertatem:ſi nō det relictuȝ. argu.ff.ſi quis omiſ.cau.teſta.l.ſi quis ſub conditione.
m ¶ Si minus.i.ſi nō.Sed videtur cōtra.ff.de cōdi.⁊ demon.l.mulcta.in prin.⁊.ff.eo.l.j.vbi dicit relicta in penam nō valere. Solu.hic corrigit.vel ibi nil pōt imputari grauato in monumento quod alterius arbitrio facere debebat:⁊ ideo relictū ab eo in penam non valet: vt ibi dicit.

¶ Precipiētes nullum valere dicendo pene nomine quedam eſſe relicta vel adempta in ſupremis teſtantium voluntatibus ea īfirmare. ¶ Sȝ licere teſtāti pro implēda ſua volūtate vel pecunias dari precipere:vel aliam pecuniariam penam inferre quibus voluerit:tam in adimendis hereditatibus / vel legatis/vel fideicōmiſſis/vel libertatib⁹[l]:ꝗȝ in precipiendo ad alias perſonas eas transferri ab eo cui relicta ab initio ſunt:vel aliqd alijs ab eo dari ſi minus[m] diſpoſitionibus ſuis heres vel legatarius vel libertate donatus paruerit. ¶ Q̄ ſi aliquid[n] facere vel legibus interdictum vel al's probroſum:vel etiā impoſſibile iuſſus aliquis eorum fuerit:tunc ſine vllo damno (etiā neglecto teſtatoris precepto) ſeruabitur[o].

¶ De fideicōmiſſis. Titu.xlij.

☞ Preſtatio triennalis alimentorū cōcurrente fauore vltime volūtatis facit legatum deberi etiam in futurū ex voluntate minus ſolenni. hoc dicit ſm cōmunem lecturam.Vel ſic.Triennalis preſtatio alimentorum ex certa ſcientia fideicōmiſſum eoruȝ roborat:validū qualificat ⁊ declarat:⁊ iſte caſus omnem lecturā cōprehendit.h.d.Sali.

Imperator Antonius.a.Demetrio. Lex.j.

Si ꝓbaueris demetriuȝ petijſſe de matre[p] heredeqȝ ſua vt tibi alimenta menſtrua[q] ⁊ veſtiarium annuum[r] preſtaret:eāqȝ ſecutam voluntatem filij ſui ꝑ multū tempus:id eſt nō minus in tali cauſa triēnio ea preſtitiſſe:vt in futurū quoqȝ ea preſtentur:⁊ ſi qua in preteritū preſtita nō ſunt vt exoluantur impetrabis[s].

☞ Agnoſcens minus ſolēnem voluntatem:⁊ ſoluens nō repetit.Bal.Vel ſic. Voluntas vltima nō ſolennis non retractatur in agnatis.Sali.

Idem.a.Eupatrie. Lex.ij.

n ¶ Aliquid.dic ꝙ teſtator reliqt legatū non capaci:vel ꝓcepit ſepeliri ſe cuȝ veſtibus:vel inſligebat penā grauato.
o ¶ Seruabit̄.ſ.emolumentū his q impoſſibile facere iuſſi ſunt:eo ꝙ relictum eſt nomine pene non valente:vt hic.⁊ inſti.de lega.§.ſi.in fin.⁊ ff.de leg.j.turpia.ſed videtur valere relictuȝ impoſſibili vel turpi precepto habito pro nihilo. vt inſtit.de here.inſti.§. impoſſibilis.que eſt cōtra.Solu.ſm quoſdam hec ſm illā.ſ.vt impoſſibilitate remota valeat relictuȝ:qđ non placet. Sed dic heredi ſiue grauato impoſita impoſſibilitas vitiat quaſi non ſtet per eum quominus impleat:ſed p impoſſibilitateȝ.at legatario ſiue onerato impoſita nō vitiat ſed vitiatur ibi.⁊.ff. de condi.⁊ demon.l.obtinuit.⁊ eodē modo rñ. ad.l.ſ̄.de inſtit.⁊ ſubſti. reprehendenda.quia et ibi onerato fuit impoſita.Item contra.ff.de lega.j.ſi mihi et tibi.§.ſi quis.vbi īpoſſibile preceptum valet.Solu.ibi non erat impoſſibile infra triduum poſt mortē manumitti cuȝ viuente teſtatore romam venire poterant ſerui.
¶ De fideicommiſſis.
¶ Separatim ideo loq̄t̄ de fideicōmiſſis:q꜠ ſm antiqua iura in multis differebant ✠ a legatis.
Si probaueris. ¶ Caſus. Feciſti teſtamentū minus ſolenne.matrem tuam heredem inſtituiſti:ab ea alimentum menſtruum.i. ſingulis menſib⁹ preſtādū mihi reliquiſti:⁊ veſtimētum annuum ⁊ ea ꝓſtitit mihi:an ſibi preiudicauit quomagis futuri tp̄is alimenta preſtaret:⁊ ſi in preteritū ſolutum non ſit:queritur an teneatur:Rñ.ꝙ ſic.
p ¶ De matre.i.a matre.ſic.ff.de arbi.l.ſi de meis.
q ¶ Menſtrua.i.ſingulis menſibus.
r ¶ Annuum.id eſt ſingulis annis.
s ¶ Impetrabis.Sed oppono aut tenuit hec voluntas:⁊ tunc etiaȝ triēnio non expectato valet voluntas:aut non tenuit.⁊ tunc ſi ſciēs ſoluit etiā ſemel comprobauit voluntatem.vt.ſ̄.l.proxi.⁊.ſ̄.de teſta. non dubiū ſi ignorans etiā infinitis vicibus nō preiudicat. vt.ff.de act.⁊ oblig.obligationū fere.§.placet.⁊ ſic non videtur habere locū lex iſta.Sol. ‡ nō agnouit hic.ſed eſt ſpeciale fauore alimentoꝝ.Vel (quod idem eſt) videtur agnoſcere tanto tempore ſoluendo.Alij dicunt ‡‡ ꝙ hic fuit ſolēnis voluntas:⁊ quod dicit per multū temporis ſupplet̄ maxime.quaſi dicat:non ſolū agere poterit ex cautione

Legatum an vitiet̄ ꝓpter cōditionē īpoſſibileȝ ei appoſitam.

Text⁹.le.ſi ꝓbaueris. iſta.l.ē ſingul.ſecundum Bart. ange.paul. et iaſ.

✠ Et etiaȝ hodie differūtq̄ ad modū reliquēdi.vide alexā.i.l.ſ.ff.d̄ lega.j.

‡ Iſta ſol. diſpliceȝ.h. bal.⁊ iaſ.et ignorās nihil agnoſcit.Bal.

‡‡ Iſta deſtruit textū ſȝ iaſo.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

* Jmmo falſiſſima. ange.
\# Plꝫ bar. bald. et iaſ.
\# Uera iſe nō tñ neceſſaria. ang. et iaſ.
\# Jſta diſplicet bal. Ange. ſali. et Jaſ.
* Jſtã ſeqtur bar. P. ſali. ⁊ iaſ.
\# Diſplicꝫ Bar. bald. et iaſ.

prima.prima verior. * Jtem ad id qḋ per tempora ſoluēdo preiudicat in poſterum: eſt cōtra. ſ. de vſur. l. creditor. Sol. hoc ſpeciale \# fauore alimentorū ⁊ vltime volūtatis. Jtem ad idem eſt cōtra. ff. ad l. fal. quod de bonis. §. ij. Sol. ibi duob⁹ annis \# hic tribus. Uel ibi contra legem erat voluntas quia legata excedebant dodrantem. et ſic lex reſiſtebat \# h autem preter legē ⁊ ſic nō reſiſtebat lex. ſed nō aſſiſtebat: quia minus ſolēnis. vel hoc * in alimentis ſpeciale. Jtē ad idē contra. ſ. de pac. ſi certis annis. Solu. ibi conſtabat \# nudum interceſſiſſe pactum tantū. hic autem dubiū an fuerit voluntas ſolennis vel nō. vnde in dubijs preſumitur fuiſſe ſolēnis. vel ſpeciale. \# Jtem ad id qḋ dicit in futurum eſt contra. ff. de iudi. quēadmodum. ⁊ ff. de vſur. l. j. §. j. Sol. hic pro futuro agitur \# ſcꝫ ex iure pſenti. ſꝫ ibi ex iure futuro. Jtē maius tempus videtur eſſe neceſſarium. vt. ff. de vſur. l. cū de in rem verſo q̄ eſt cōtra. Sol. ibi * dicebat actor ſibi pmiſſuꝫ ad cuius promiſſionis probationem decem̄ annoꝝ preſtationem inducebat: hic autem conſtabat modo voluntatē minus etiā ſolēnem interceſſiſſe.

imponenda: nā non poſſunt ſibiipſis debere. Sed pono vnum inſtitutum in dodrante: alium in quadrante: tñ ſuccedunt \# liberte equaliter: ⁊ ſic ſubſtitutus in dodrantem tenebitur alij reſtituere tertiam partem ſue portionis/ id eſt dodrantis. nam in ea nō eſt ꝯfuſa actio/ ſed tantum pro ſemiſſe.

\# Nihil eſt imo ſꝫ partes inſtitutionis. Cy. ⁊ bal. qꝛ. eſt verum qñ erat ãcilla teſtatoris. ſec⁹ ſi hēduꝫ eqliter. Barto. pau. ſa. ⁊ ia.

\# Plꝫ bar. bal. Paul. et Jaſ.

\# Plꝫ ſali. diſplicet tñ Bar. pau. ⁊ iaſ. ideo dic ſm eū qꝛ ibi ius futurū ſtat de pſe hic vero eſt vnitū cū iure de pñti.
* Sequit eā Cy. bar. paul. ange. ſali. ⁊ iaſ. lꝫ diſpliceat. Bal.

Et ſi inutiliter[a] fideicōmiſſum relictū eſt: tamen ſi heredes comperta[b] volūtate defuncti predia ex cauſa fideicommiſſi auo tuo preſtiterunt[c]: fruſtra ab heredib⁹[d] eius[e] de ea re queſtio[f] tibi mouetur. ¶ Cū non ex ea ſola ſcriptura: ſed ex cōſciētia relicti fideicōmiſſi ſatis defuncti voluntati factum eſſe videatur.

☞ Si grauatus honorato ſuccedit: cōfundit obligatio. h. d. vel ſic. Ex conflictu perſonarū naſcitur confuſio: ſecus ſi non eſt conflictus. h. d. Bal. vel ſic. Fideicommiſſum vniuerſale tranſmittitur: lꝫ non ſit facta reſtitutio. ⁊ debitore ſuccedente creditori cōfunditur actio. h. d. Bal.

Idem. a. Rufine. Lex. iij.

Cum ſm voluntatem defuncte criſidem[g] puellā ab heredib⁹ manumiſſaꝫ: eāq̄ priuſq̄ ei reſtitueretur hereditas iteſtatam vita functam proponas: ad manumiſſores eius ſucceſſio pertinet[h]. ¶ Qui ſi adierint eius hereditatē cōfuſis[i] actionib⁹: fideicommiſſo ſunt liberati.

☞ Prohibita venditiōe extra familiā prohibetur etiā donatio: niſi fiat in familia. h. d. Sali. ⁊ eſt no. qꝛ quotidianum.

Impe. Alex. a. Uictorino. L. iiij.

Uoluntas patris prohibētis liberos fūdos extra familiam[k] vendere vel pignori dare fratreꝫ ſorori dare prohibuiſſe non videtur[l].

☞ Directa pupillaris expirat pubertate: non fideicōmiſſaria. hoc dicit Bald. et Salicetus.

Idem. a. Regine. Lex. v.

Si frater tuus poſtq̄ patri heres extitit pubes iam factus ſine liberis deceſſit: ex pupillari ſubſtitutione tibi hereditas eius delata non eſt. ¶ Sed ſi verbis fideicōmiſſi aliqua parte teſtamenti confirmata eſt[m]: fideicōmiſſum ab heredibus[n] petere nō prohiberis[o].

☞ Obligata per fideicōmiſſum a teſtatore ſciēte relicta tenetur heres luere: ⁊ ſi ſunt diſtracta tenetur preciū ſoluere. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Julio. Lex. vj.

Predia obligata per legatum vel fideicōmiſſum relicta heres luere debet: maxime[p] cum teſtator conditionem eorum non ignorauit: aut ſi ſciſſet[q] legaturus tibi aliquid quod non minus eſſet fuiſſet. ¶ Si uero a creditore diſtracta ſunt: precium heres exoluere cogitur: niſi cōtraria defuncti voluntas ab herede oſtendatur.

☞ Interpretatio vltime volūtatis ſpectat ad iudicem. h. d. Bal.

Idem. a. ſeptimo. Lex. vij.

Uoluntatis defuncti q̄ſtio in eſtimatiōe iudicis[r] eſt.

Et ſi inutil'r. Primo ponit dictuꝫ. Secūdo rationē remotiuam obiecti. Secūda ibi: cū nō ex ea. ¶ Caſus. Teſtamentum min⁹ ſolenne feciſti: heredeꝫ inſtituiſti: funduꝫ p fideicōmiſſum mihi reliquiſti: heres tuus reſtituit ⁊ deceſſit herede relicto: an heres tuus heredi meo de precio mouere poſſit queſtionem/ queritur? Reſpon. qꝛ nō: cum voluntati tue in fideicō. preſtando ſatiſfactum videatur.

a ¶ Et ſi inutiliter. propter minus ſolēnem voluntatem.

\# Diſplicꝫ bar. pau. ſali. et iaſ.
\# Jſtaꝫ tenēt pdi. ſcribē. ⁊ Corñ.
\# Sequūt glo. bal. ange. Sali. et Cor.
\# Jdē Ange. lꝫ paul. cōtra.
\# Sequūt vſq̄ ad finē ſali. et iaſ.

b ¶ Cōperta. Jn hoc ergo differt hec a lege ſupiori: qꝛ ibi \# credebat volūtas ſolēnis. ⁊ tūc diſtinguit: ſi eſt ignorātia iuris nō repetit ſi facti repetit: niſi p triēniuꝫ pſtitit: vt ibi. ⁊. j. ad. l. fal. error. Uel \# ſi ibi fuerit ſciens nō piudicaret in futurū niſi in alimētis ſm quoſdam.

c ¶ Preſtiterūt. vel ēt \# pmiſerūt. vt. j. e. ſi veritas. ⁊. j. ad. l. fal. l. fin. ⁊ ſ. de nō nu. pecu. cuꝫ fidē. vel q̄litercūq̄ * agnouerūt. ſ. de teſta. non dubiū. §. illud. Sed an in alia re quā non ſoluit preiudicat ſibi: Rñ. nō. \# vt. ſ. ne vxo. p ma. l. ſi. ⁊. ſ. de execu. tu. l. volūtarie. Sed argu. cōtra. j. ad. l. fal. aut. ſed cū teſtator. ſed ibi fuerat ſolēnis voluntas.

d ¶ Ab heredibus. predictis.

e ¶ Eius. ſ. defuncti. Uel dic heredibus eius. ſ. vnius heredis.

f ¶ Queſtio. vt. ff. de fideicō. liber. l. cū quaſi. §. ſi. ⁊. l. in teſtamēto.

Cum ſm voluntatē. ¶ Caſus. Teſtamentū feciſti: heredes inſtituiſti: eos de iuſta ancilla tua manumittenda rogaſti: ⁊ de hereditate tua ei reſtituēda: manumiſſa ab iteſtato deceſſit: ad queꝫ pertineat eius ſucceſſio? Rñ. qꝛ ad heredes tuos: vñ ſi illius adierint hereditatē cum heredibus ſuis eſſet reſtitutio faciēda: ipſa mortua liberabunt per cōfuſionem actionū: vel actionis ex teſtamento. hoc ideo quia debitor ſuccedit creditori. Uiuianus.

\# Utraq̄ hoa ſꝫ bar. Bal. ange. pau. ſali. et iaſo.
\# Niſi vtriuſq̄ ps deueniret ad vnum. ſali.
* Jmmo et le. xij. tabula. ange. pau. et ſali.

g ¶ Criſidē. ſ. ancillā defuncti. quo caſu poterit heredes īſtitutos cogere adire hereditatē: ⁊ ſibi hereditateꝫ reſtituere. Uel dic \# qꝛ erat ancilla heredū oium a qb⁹ erat relicta eideꝫ. ſ. criſidi fideicōmiſſaria hereditas: ⁊ tūc nō poterit eos cogere adire: ſed ſi adierint cogētur reſtituere. vt. ff. ad trebel. l. cogi. §. ſi pater filio. ⁊. l. mulier. j. §. nō eſt. ſecus tñ ſi ab vno libertas ⁊ ab alio \# fideicōmiſſum ſit relictū ſeruo teſtatoris. vt. ff. ad trebel. l. ſi res aliena. §. ſi. ⁊. l. ſeq.

h ¶ Pertinet. ſ. ad heredes defuncte q ⁊ manumiſſores ſunt. Et dic pertinet ex. l. papia. * vt inſti. de ſuc. liber. §. poſtea vero.

i ¶ Cōfuſis actionib⁹. id eſt confuſa actione ſcilicet ex teſtamēto cuꝫ debitor ſucceſſerit creditori. vt ⁊. ſ. de pac. debitori. ⁊. j. ad legē fal. in

Uolūtas. ¶ Caſus. Teſtamentū feciſti: ⁊ ſiliaꝫ heredeꝫ inſtituiſti: de nō diſtrahēdo feudo extra familiā/ vel dādo rogaſti/ vel al's phibuiſti: an alterū alteri dare videaris phibuiſſe/ queritur? Reſpon. qꝛ non. Uiuianus.

k ¶ Familiaꝫ. accipitur. vt. ſ. de ver. ſigni. l. ſi.

l ¶ Non videtur. ⁊ tunc ſoror parteꝫ ſue portionis. i. dodrantis ſibi donatam cuilibet alienare pōt. vt. ff. de lega. iij. pater. §. quindecim. ſecus eſt \# vbi qs ex volūtate defuncti admittit vt renocet ptē alienatā. tunc eñ nō alienat/ ſed cauet ſe proximiori de familia reſtiturū. vt. ff. de leg. ij. peto. §. fratre. vel cuꝫ eligit qs ab illo q eſt rogatus vni de familia reſtituere cui volet. vt. ff. de leg. ij. vnū ex familia. §. ſed ⁊ ſi fundū. ver. ⁊ idē ſi vno electo ⁊c. ⁊ facit. ſ. de rebus alie. nō alie. l. ſi. ⁊. j. eo. quotiēs. j. Sꝫ argu. ꝯtra. ff. de trāſac. cuꝫ hi. §. ſed ſi pluribus. ſed ibi ſpeciale fauore alimētorum. vt. ſ. l. ſ.

\# Quia ibi fuit phibitio pſoalis ne aliqs ptem ſuaꝫ vēderet extra familiam. barto. pau. et Jaſ.

Si frater tu⁹. ¶ Caſus. Teſtamētum feciſti. filiū tuū ipubereꝫ inſtituiſti heredem: ⁊ ei fratreꝫ ſuū pupillariter ſubſtituiſti: hereditateꝫ adijt: pubes deceſſit: an ſit locus ſubſtitutioni/ q̄ritur? Rñ. qꝛ nō: ſecus ſi rogauiſſes de reſtituenda hereditate qñcunq̄ decederet: quo caſu heredibus tuis admitteret hereditas: vel ſi rogares inſtitutū p fideicō. reſtituere ſubſtituto: quia tūc ſubſtitutus hereditatē illā petere poſſet. primus intellectus verior eſt. Uiuianus.

m ¶ Cōfirmata eſt. ſ. pupillaris ſubſtitutio.

n ¶ Ab heredibus. inſtitutis ab eo cum iam ſit pubes.

o ¶ Nō prohiberis. vt. ſ. de impu. ⁊ alijs ſubſti. l. precib⁹. Et dic vbis fideicōmiſſarijs. ſ. quandocūq̄ \# decederet.

\# Et ſic expreſſe cōfirmauit: ſec⁹ ſi tacite bar to. lꝫ paul. ſali. corne. in h̄ non facīāt dñam.

Predia. ¶ Caſus. Teſtamentū feciſti: ⁊ heredē inſtituiſti: prediū obligatū mihi legaſti: vel per fideicō. reliquiſti: quis illud luere debeat/ queritur? Rñ. qꝛ heres maxime ſi illud obligatuꝫ non ignoraſti: vel ſi ſciuiſſet aliud tantūdem mihi reliquiſſes. Si aūt creditor lege vel pacto diſtraxit heres preciū eius mihi ſoluere cōpelletur: niſi apparuerit teſtatorem cōtrarium voluiſſe. ſ. qꝛ ſi eſſet diſtractū: heres eſtimationem non refunderet. Uiuia.

p ¶ Maxime. Nam ⁊ cū ignorat fuit heres in duob⁹ caſibus. Prim⁹ qñ erat tantūdem relicturus ſi ſciuiſſet vt qꝛ erat cōiuncta pſona * vt ſubijcit. vt arg. ſ. de lega. cum alienā. ⁊. ff. de vſu ⁊ ha. l. plenum. §. equitij. Secundus quādo nō plus valent predia q̄ ſit debitū p quo ſunt obligata. \# vt. ff. de leg. j. ſi res obligata.

* Sequtur glo. bal. ſa. corne. et ia.
\# Jſtud dictuꝫ glo. reprobat per Fulg. ang. pau. ⁊ iaſ. p tex. in. l. ſi equo. ff. de leg. j.

q ¶ Si ſciſſet. quā ſcientiam legatarius debet probare. vt inſtit. co. §. non ſolum. in ſi. ⁊. ff. de proba. l. verius.

Uolūtatis. ¶ Caſus. Decē mihi legaſti: nec apparuit de q̄ moneta ſenſiſti: an de iperialibus: an de bonon̄. iudex de officio ſuo debet dicere de quibus nūmis ſenſiſti. vt. ff. de lega. iij. nūmis.

r ¶ Judicis eſt. Opponitur: aut certū eſt ita voluiſſe teſtatorē: ⁊ tunc non eſt in arbitrio iudicis: ſed voluntas ſeruat. vt in auten. de nup. §. diſponat. colla. iiij. quia volūtas teſtatoris p lege ſeruatur. vt. ff. de cōdi. ⁊ demon. in conditionibus. ⁊. ſ. eo. l. predia. in ſi. aut non eſt certum. ⁊ tūc a ſignificatione verborum non receditur. vt. ff. de lega. iij. nō aliter. Reſpō. \# quādoq̄ verba ſunt certa: tñ teſtatoris inquiritur voluntas: vt ſi precepit fieri monumentū ab aliquo: nam eſtimabit iudex expenſas. vt. ff. ad. l. falci. l. j. in fine. Jtē quid ſi reliquit aliquid

\# Jſta gloſſa eſt de mēte Bart. Bal. pau. Corñ. et iaſ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

aliqd vt cũ ſuo filio morareris: licet verba certa ſunt: tamen oportet mentem teſtatoris inueſtigare. Itẽ ſi. x. tibi legauit ſi cũ titio ſteteris. vt. ſ. de lega. l. j. ꝛ. ff. de cõdi. ꝛ demon. l. illis libertis. Item poteſt eſſe ꝙ verborũ ſignificatio eſt multiplex. * ꝛ tunc eſtimabit iudex ex cõiecturis: vt. ff. de lega. j. ſi ſeruus plurium. §. fina. cum autẽ ex illis nõ appareat voluntas loc⁹ eſt legi. vt. ff. de leg. ij. l. nũmis. Item poteſt eſſe ꝙ nõ tractat de verborũ ſignificatiõe ſed tñ eſt dubiũ: ꝛ tunc eſtimabit iudex. vt. ſ. e. l. predia.

* Una ex vna pte ẽ ſignificatio ꝛ ex alia cõis locutio. bal dus.

Qui fideicõmiſſariã. ¶ Caſus. Seruo tuo fideicom. libertatẽ reliquiſti: ꝛ. x. ei legaſti: an legatũ petere poſſit / queritur? Rñ. ꝙ ſic. dubitatio erat ꝙ libertas cedit ab adita hereditate legatũ a die mortis: vñ videbat ꝙ cũ eo tẽpore nõ ſit cui debeatur niſi quis dicat ꝛ male: qꝛ ſeruo ꝛ ſic dñõ: ꝛ ſic alicui a ſeipſo acquirit ĩ fauorẽ libertatis admittitur tamẽ: qꝛ eodẽ tempore peti debuit ꝛ vtrũqꝫ. Uiuianus.

a ¶ Perſequit. cõtra videbat: quia libertas cedit ab adita hereditate. vt. j. de cadu. tol. §. in nouiſſimo. legatum a die mortis. ſꝫ tamẽ valet * vt hic. ꝛ. ff. de lega. ij. ſi quis ſeruo.

* Qꝛ fingitur cedere eo tpe ꝙ libertas ẽ ꝑſtita ꝛ ñ añ. pau. et iaſ.

Ab eo. ¶ Caſus. Teſtamẽtũ feciſti heredẽ inſtituiſti: a titio quẽ nec heredẽ inſtituiſti: nec ei legatũ nec mortis cã donationem reliquiſti fideicom. ſeio preſtandũ reliquiſti: an valeat fideicõ. queritur? Rñ. ꝙ nõ. Uiuia.

b ¶ Mortis cauſa. quia donatarius põt grauari. vt. ff. de tranſac. cum hi. §. idem erit dicendũ. ꝛ de lega. ij. cum pater. §. eorũ. ꝛ dic accepit: ſcilicet expreſſe vel tacite. vt. ff. de iure codi. conficiuntur. in prin. ꝛ. j. ad. l. corne. de fal. ſi docueris.

Al's eſt euelli.

c ¶ Per fideicõmiſſum. vt. j. cõmunia. de leg. l. j. in fi. ꝛ. ff. de lega. iij. ſꝫ ꝛ ſi ſic. in fi. ꝛ de leg. j. plane. ij. in fi.

Uerbum. ¶ Caſus. Teſtamẽtũ feciſti: heredem inſtituiſti. x. titio legaſti: ſic titio. x. dari nõ expreſſo verbo volo: an valeat legatum: queritur? Rñ. ꝙ ſic: ex quo enim ſubauditũ perfectũ ſenſum faciat pro adiecto habendum eſt. Uiuianus.

d ¶ Deſit. eſt enim ſcriptum †† titio decem dari.

†† Sequit eam iaſ.

e ¶ Pro adiecto. Eſt ergo minus ſcriptũ ꝛ plus dictũ. vt ꝛ in ĩſtitutionib⁹. q. d. nõ ſolũ in legatis fit. vt. ff. de leg. ij. vnũ ex familia. §. ſi omiſſa. ꝛ. l. cũ pater. §. cũ imꝑfecta. ꝛ de here. inſti. l. j. in prin. ꝛ. §. ij.

Quotiẽs. ¶ Caſus. Teſtm̃ feciſti: hẽdes ĩſtituiſti: vni hẽdi fundũ ꝑ fideicõ. religſti: ne extra familiã alienet ꝓhibuiſti: oẽs fũdũ diſtraxerũt: q ſi al's nõ diſtraxerĩt diſtrahẽte eo cui ꝑ fideicõ. erat relictũ retractare poterũt vẽditionẽ vel qbuſdã diſtrahẽtib⁹ alij cõſenſerint: an valeat vẽditio: querit? Rñ. ꝙ ſic: nec retractari debet.

f ¶ Ab oĩbus. # quorũ vni aliqd ꝑ fideicõmiſſum relictũ erat: ꝛ illi⁹ rei ꝓhibuerat alienationẽ teſtator extra familiã. Uel dic * tres ĩſtitutos ꝛ grauatos vt nullus ſuã partẽ turris det vel alienet: vel ẽt tribus dicat legatã eſſe eo mõ vt nullus alienet: vel alij vẽdicẽt. Et no. ꝙ ſi talis ꝓhibitio vel preceptũ nudũ eſt non valet: qꝛ non exprimit cauſam q̃re hoc faciat. vt. ff. de leg. j. filiuſfamilias. §. diui. Si aũt cõtinet cãm expreſſam vel etiã tacitam. qꝛ vult illã in familia remanere: tũc ſi vnus de familia alienet partẽ ſuã inuitant ſequentes. Item ſequente alienãte admittant ſequentes: nõ precedens qui alienauit:

Glo. ponit q̃ttuor intellectus ꝛ oĩs cõiter approbant per ſcribẽ.
* Singul. glo. ſꝫ bar. et corne.

¶ Ut legatũ non ſit inutile non prius cedit dies legati ꝙ̃ libertatis. Hoc dicit Bal. Uel ſic. Fideicommiſſum relictũ ſeruo cui libertas eſt legata cedit eodẽ tempore quo libertas. h. d. Sali.

Idem. a. Maſculo. Lex. viij.

Qui fideicõmiſſariam libertatẽ meruit legata vel fideicommiſſa a defuncto ſibi data iure ſuo perſequitur [a].

¶ Quem nõ honoro: grauare nõ poſſum. h. d. Bal. Uel ſic. Non honoratus cõmodo pecuniario non põteſt grauari fideicommiſſo. h. d. Sali.

Imperator Gordia. a. Pauliane. Lex. ix.

Ab eo qui neqꝫ legatum / neqꝫ fideicõmiſſum / neqꝫ hereditatẽ / vel mortis cauſa [b] donationes accepit / nihil per fideicommiſſum [c] relinqui poteſt.

¶ Senſus intellectualis ꝑficit orationem que in ſuo cõſtructu perfecta nõ eſt. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Firmio. Lex. x.

Uerbũ volo licet deſit [d]: tamẽ qꝛ additũ ꝑfectũ ſenſũ facit: pro adiecto [e] habendum eſt.

¶ Cum omniũ prohibitorum conſenſu fit venditio ſi nõ ſupereſt perſona que poſſet reuocare alienationẽ: ꝓhibita alienatio cõualeſcit: ꝛ adde ꝙ firma eſt alienatio facta contra teſtatoris voluntatẽ. Bal. Uel ſic. Si alienationi conſentiant qui reuocare poſſunt amplius nõ admittuntur ſi reuocare velint. Sali.

Idem. a. Papiniano. Lex. xj.

Quotiẽs ab oĩbus [f] qui alienatiõe [g] facta ad fideicommiſſi petitionẽ [h] aſpirare poſſunt vẽditio celebratur: aut quibuſdã vẽdentibus alij cõſenſerint [i]: auctoritas cõtractus cõuelli [k] † nequaqꝫ [l] poteſt.

ꝛ ſic alienante vltimo nemo precedentiũ admittatur. vt. ff. de leg. ij. cum pater. §. libertis. ꝛ. l. peto. §. fratre.

g ¶ Alienatione. qꝛ remittentibus actionem nõ eſt regreſſus ꝛc. ff. de edil. edic. l. queritur. §. ſi venditor nominatim.

b ¶ Petitionem. ‡ per rei vendicationẽ cõtra emptorem.

¶ Rogatus reſtituere poſt mortem poteſt reſtituere prius retenta vel omiſſa q̃rta. hoc dicit Salicetus. Uel ſic. Rogatus de hereditate reſtituenda poſt eius mortem poteſt illam ante mortem reſtituere. Salicetus.

Impera. Philip. a. et Phil. c. Rufino. Lex. xij.

Poſt mortẽ ſuam [m] rogata reſtituere hereditatẽ defuncti iudicio ꝛ anteqꝫ fati mun⁹ impleat poſſe ſatiſfacere id eſt reſtituere [n] hereditatẽ: etiam quarta parte vel retenta vel omiſſa ſi voluerit explorati iuris eſt.

¶ Inſtitutus nõ preſtat legata a ſubſtituto relicta. hoc dicit Bal. vel ſic. Relicta a ſubſtituto non debentur ab inſtituto adeunte. hoc dicit Sali.

Idẽ. a. ꝛ. c. Sẽpronio. Lex. xiij.

Quotiẽs principali loco heres inſtitut⁹ teſtatori ſuccedit legato ſeu fideicommiſſa a ſubſtituto data poſci [o] iure non poſſunt [p].

¶ Habet hec lex lecturas duas in glo. Prima fuit antiquorũ ſm quã hoc intẽdit. Ubi inſtitutio eſt nulla ab initio vel hereditas non adita relicta ab inſtituto debent a venientib⁹ ab ĩteſtato ſi ſint expreſſe repetita nõ al's. h. d. ꝛ hãc lectu. ponit glo. prima. ſed gl. tertia reprobat iſtã lec. quia textus iſte nihil dicit de repetitione ab inteſtato imo ꝓbat contrarium. Scd̃a lectura fuit Azo. dicẽtis ꝙ hic nulla facta fuit repetitio ab inteſtato. h. d. Uel ſic. Ubi inſtitutio per errorẽ teſtãtis eſt nulla: legata ꝛ fideicõmiſſa intelliguntur repetita a veniẽtibus ab inteſtato. h. d. ſm Azo. hec lectura eſt cõmunis ꝛ vera ſm Sali. Bar. Bal. Pau. de caſtro. ꝛ ferme omnes alios doctores.

Imperato. Ual. ꝛ Gal. aa. Falconi. Lex. xiiij.

Eam quam [q] frater tuus in

i ¶ Cõſenſerint. dic vt. ff. de pactis. l. pactũ. ꝛ. ſ. de pac. l. cũ proponas. j.

k ¶ Cõuelli. id eſt annihilari.

l ¶ Nequaqꝫ. vt. ff. de lega. j. nihil. §. j. ꝛ de leg. ij. codicillis. §. inſulam. et argu. ff. qui. mo. pig. vel hypo. ſol. lucius titius. in prin. ꝛ facit. ſ. eo. l. voluntatis.

Poſt mortẽ. ¶ Caſus. Teſtamẽtũ feciſti: heredem inſtituiſti: ꝛ de hereditate titio reſtituenda poſt mortẽ meã rogaſti: an anteqꝫ vite munus impleã reſtituere poſſim: q̃ritur? Rñ. ꝙ ſic: quarta mihi retenta vel omiſſa.

m ¶ Poſt mortem ſuã. ſ. heredis. # ꝛ ſic eſt ꝯditionalis vt interim decedens fideicõmiſſari⁹ nõ trãſmittat. vt. ff. q̃ñ dies leg. ce. l. ſi cũ heres.

n ¶ Reſtituere. vt. ff. que in frau. cre. l. patrẽ. ꝛ ar. ff. de ſolu. ſub ꝯditione. ꝛ. ff. loca. l. ſꝫ addes. §. ſi qs cũ in annũ. Sꝫ videt ante tp̃s nõ debere reſtitui. vt. ff. de leg. ij. cũ pater. §. hereditatẽ. ꝛ. §. a filia. Sol. # non ſoluit pri⁹. ſ. neceſſario: vt ibi. ſꝫ ſpõte ſic: vt h. vel ibi * nõ certe pſone: ſꝫ cui tũc volet ex liberis vnde poterit tũc velle aliũ eligere: hic aũt certe perſone. Item ad idem cõtra. ff. ad trebell. ſed et ſi ante. Solu. ſi pure ſcript⁹ ſub cõditione caſuali rogat nulla eſt reſtitutio ante euentũ caſualis ꝯditionis: ſi autẽ oĩno eſt extitura vt hic erat ‡ ꝓ eo habet ac ſi eſſet pure rogatus. vt. ff. de noua. ſi pupillus. §. qui ſub conditione. ſi autem ſub cõditione eſt inſtitutus nulla eſt reſtitutio ante conditionẽ. vt. d. l. ſed ꝛ ſi ante. ꝛ. l. penul. ꝛ. ff. de lega. iij. l. vxorẽ. §. ſeia. in fideicõmiſſo autẽ ſpeciali poſt diem reſtituendo diſtinguitur in cuius fauore ſit facta dilatio vt altero caſu poſſit fieri reſtitutio: altero non. vt. ff. de lega. ij. ſi ita relictũ. §. pegaſus. ꝛ de an. lega. l. eũ. ꝛ de vſur. in fideicõmiſſi. §. cum pollidius.

Quotiẽs. ¶ Caſus. Heredẽ me inſtituiſti: ꝛ mihi titiũ ſubſtituiſti: ꝛ ab eo legata reliquiſti: adij hereditatẽ: euanuit ſubſtitutio: an legata ſubſtitutionis preſtari debeant: querit? Rñ. ꝙ non.

o ¶ Poſci. id eſt peti.

p ¶ Non poſſunt. vt. ff. ſi quis omiſ. cau. teſta. l. ſi eadẽ. ꝛ arg. ſ. de impu. ꝛ alijs ſubſti. poſt aditam. Sed econtra †† ab inſtituto relicta tacite intelliguntur a ſubſtituto repetita. vt. ff. de leg. j. licet. ꝛ de lega. ij. cum pater. §. ab inſtituto.

q Eam quã. Caſus iſti⁹. l. figurat in gl. ſꝫ dic aliter ſm Uiuia. ſic. Quãdã in filiã adoptaſti: eã in teſtamẽto heredẽ ĩſtituiſti: de hẽditate reſtituẽda titio ꝛ ſeio eã rogaſti: ꝛ ſi heres nõ eſſet eũ q eẽt futurus heres tibi ab ĩteſtato de ea ꝑdictis fideicõmiſſarijs reſtituẽda rogaſti: ſi tenuit adoptio: ꝛ ꝑ cõſequẽs inſtitutio: ꝛ ſi hereditatẽ adijt ipſa ſi ſupſtes eſt: vel heres eius: ſi deceſſit tenet ad fideicõmiſ. preſtationẽ: ſi nõ adijt vel qꝛ noluit: vel qꝛ nõ potuit: quia nõ tenuit adoptio tenent ad legatũ ab ĩteſtato ſucceſſores. ꝛ hoc in ꝑma. Sed vñ in hoc caſu cũ nõ adierit qꝛ nõ potuit: qꝛ adoptio nõ tenuit: ꝛ per cõſequens inſtitutio ꝙ preceptũ de hereditate reſtituẽda nõ tenuit:

‡ Iſtã gl. ſequũtur ħ ſali. ꝛ corñ.

Iſtũ itellectũ glo. ſequit ħ ſali.

Iſta ſol. reſpicit primũ ꝯriũ et eſt ꝯra ꝛ cã tenent bar. Ang. iaſ. et Cor.

* Iſta reſpicit ſcd̃m ꝯriũ in. §. a filia. ꝛ eſt ꝯra ꝛ ſequũt eã bar. ſal. Ang. iaſ. et corñ.

‡ Nihil ẽ iõ dic ꝙ heres rogat⁹ poſt mortẽ põt añ mortẽ ĩ ſui ꝑiudiciũ creditores: vt actiões ipſo iure trãſeãt ĩ fideicõmiſſariũ bar. pau. ſa ꝛ ia.

†† Iſtã gl. ſequũtur ħ bar. bal. ſa. pau. corne. et iaſ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

per iſtā regulam qua dicit̄ ſi nō adit̄ hereditas: q2 nō tenuit inſtitutio: cetera q̄ relinquunt̄ inualida ſunt: vt eſt p̄ceptum de hereditate reſtituēda. ad q̄ð rn̄. imperator q̄ð tūc locū h3 regulā cū ex teſtamento pōt adiri hereditas non cū ſic eſt relicta: vt ſi in aliquo caſu nō adeat peti poſſit a ſucceſ. ab inteſt. ⁊ hoc in ſcða. In tertia dicit in ſpecie q̄ð

b ℂ Data eſt. ſ. inutiliter ꝓpter pſonā heredis: vel q2 ſunt repetita.
i ℂ Succeſſoribus. i. vt legitimi ad eam reſtituendaȝ teneantur. ⁊ ſic poſtulanda legitur paſſiue.
k ℂ Poſtulanda. Q̄ð eſt in duobꝰ caſibꝰ. ſ. cum ſint repetita ab inteſtato. Itē quando non potuit adire propter errorem teſtantis qui credit legitiē adoptatā.

in pma dicit in gn̄e. ſ. ꝙ nō adijt: quia nō tenuit adoptio: vt q2 erat aliena liberta: ⁊ per ꝯn̄s nec inſtitutio: ſuccedētes ab inteſtato tenebunt̄. Si aūt erat legitima adoptio ⁊ inſtitutio heredes eius tenebuntur. ⁊ hoc in tertia. Uiuianus.

q ℂ Eā quaȝ. alʼs eſt ea. ⁊ alʼs eaȝ: Et dic caſum. * Frater tuus filiā nōduȝ duodenem adoptauit ⁊ candē iſtituit heredeȝ: ⁊ de fideicōmiſſo totiꝰ hereditatis titio ⁊ ſeio reſtituendo rogauit tam ipſaȝ ꝙ quecūqȝ futurū

ſtituerat ſiue queſita ſiue nō q̄ſita hereditate deceſſerit: cū tn̄ [a] ſimpliciter [b] antequā. xij. annū [c] etatis impleuiſſet vbis p̄carijs teſtamē to facto nōnullos ei voluerit ſubſtitutos: nihil ꝓhibet fideicommiſſum peti vel ab ipſius heredibus: vel ab his qui bona inteſtati tenēt. ¶ Tūc eīn locū habet q̄ð regulariter traditur [d] / ea q̄ in teſtamēto relinquunt̄ ſi ex teſtamēto non adeat̄ hereditas [e] non valere: cū verbis relicta [f] directis [g] adire potuit hereditas: non cum

ipſa ſic data eſt [h] vt eſſet etiam ab inteſtato a ſucceſſoribꝰ [i] poſtulāda [k]. ¶ Q̄ð reſcripſimus [l] ſequētes aſſeuerationem tuam [m] quaſi ſcripta heres nō fuerit iure adoptata [n]: alioquin ſi i familia [o] relicta [p] heres facta deceſſerit: ⁊ cōſequēter ipſius heredes petitioni fidei cōmiſſi reſpondere coguntur [q].

l ℂ Reſcripſimus. ſ. q̄ð dictū eſt. ſ. q̄n nō q̄ſita hereditate deceſſit: q2 non potuit vt petat̄ a venientibus ab inteſtato.
m ℂ Aſſeuerationē tuā. loquit̄ fratri teſtatoris.
n ℂ Adoptata. vt q2 erat liberta aliena. vt. ff. de adop. ſi pater. j. ſ. fin. vel apud nō ꝯpetētē iudicē. vt. s. de heredi. iſti. l. nec apō. vel a femia. * vt. j. de pſcrip. lōg. tēp. l. ſi is. Additio. Et ſic errauit teſtator in cōiūctiōe pſone: vtputa q2 filiaȝ putauit q̄ nō erat. Et ſiue erret in coniunctione naturali ſiue ciuili nō valet inſtitutio. vt. l. ſi pater. ⁊ l. nec apud. s. de heredi. inſti. vnde in preſenti. l. non potuit adiri hereditas ex teſtamēto ꝓpter errorem defuncti in cōiunctiōe pſone. Secus ſi alio caſu non fuerit adita hereditate: quia tunc nō deberentur legata nec fideicōmiſſa a venientibus ab inteſtato. vt. l. ſi veritas. ⁊ l. ex teſtamento. j. eo. Bar.

☞ Qui vult antecedēs vult ꝯn̄s quod ſequit̄ ad illud: non ſolū ex ordine: ſed ex ſenſu diſponētis. h. d. Bal. vel ſic. Pater rogatus de emancipando filium heredē a rogante inſtitutuȝ videtur rogatus de reſtituēdo hereditatem. Sali.

heredē etiā ab inteſtato. ſecus ergo ſi hoc vbū eſſet omiſſum etiā ab inteſtato: ‡ q2 tn̄ ex teſtō heredes viderēt̄ rogati. ar. ff. de vulg. ſubſti. l. q liberis. ſ. hec vba. ſi ergo tenuit adoptio ⁊ inſtitutio: ⁊ p ꝯn̄s ipſa ⁊ eius heredes tenent̄ ad fideicōmiſſum: ⁊ hoc ſi q̄ſiuit hereditatē: ſi aūt nō q̄ſiuit: vel q2 noluit: vel q2 nō tenuit adoptio: tenent̄ legitimi ſucceſſores defuncti. ⁊ ſm hoc habes. j. vel ab ipſius heredibꝰ: vel ab his ⁊c. ⁊ ſic duo vel alij habēt vnū vel. ſ. ſic vel ab huiꝰ heredibus bona inteſtati tenētibꝰ: ⁊ tūc dices ꝙ nō tenuit adoptio nec iſtitutio. ⁊ q̄ð dicit q̄ſita. i. adita. ſ. de facto: q̄ri eīn nō potuit ⁊ ponit̄ vel ꝑ ſaltē. q. d. hoc remediū tibi deficere nō pōt. Alij habēt eā: ⁊ tūc dic nihil ꝓhibet fideicōmiſſuȝ peti eā. i. ab ea quā frater tuꝰ inſtituit. ſic j. ad. l. fal. l. ſucceſſores. Uel dic ꝙ eſt figura antiptoſis ‡ ⁊ ponit̄ ꝓ ea: ſicut ibi: vrbē quā ſtatuo ⁊c. Et ibi: ſermonem quē audiſtis ⁊c. Et hoc. ſ. ꝙ ab ipſa petat̄: ꝓut habes eā ⁊ ꝓprie accipis vbi adiuit ipā ⁊ tenuit adoptio ⁊ inſtitutio. Et q̄ð. j. dicit. vel ab ipſius heredibꝰ ⁊c. ſi habeas vnū vel refert̄ ad aliū caſum vbi nō tenuit inſtitutio. ⁊ ad h̄ refert̄. j. in ſi. q̄ð reſcripſimꝰ ⁊c. Uel ſi habes duo vel/ alterū membruȝ refert̄ ad caſum vbi tenuit ſubſtitutio: ⁊ alterū vbi nō tenuit.

a ℂ Cum tamen. non queſita dico. cum tamen ⁊c.
b ℂ Simpliciter. hoc. ſ. mō ipſa ⁊ qcūqȝ heres mihi fuerit etiā ab iteſtato reſtituat hereditatē titio ⁊ ſeio. vt. j. ibi: vt eſſet etiā ab inteſtato ⁊c. Alij (vt Azo) ‡ dicūt ſimpliciter. i. filiā rogauit ⁊ nullū ab iteſtato venientē. ⁊ hoc innuit illud vbū ſubſtitutos. q̄ð nō placet. *
c ℂ Duodecimū annum. i. non habebat. xij. annos pure tn̄ rogauit. Uel dic ‡ ſi vis eam rogatam reſtituere ſi decedat infra. xij. an.
d ℂ Tradit̄. hoc q̄ð ſubijcit ea ⁊c. vt. ⁊. j. e. ex teſtamento. ⁊. ff. de his q̄ in teſt. de. l. pxime. ⁊ de leg. iij. l. j. ſ. j. ⁊ de regu. iur. ſi nemo. Opponit ergo ſibi ⁊ ſoluit: q2 fuit hec ſic relicta vt ab inteſtato preſtaretur: vel quia repetijt q̄ð potuit. vt. ff. de inoffi. teſta. l. titia. vel q2 non potuit adire: q2 non fuit legitime adoptata. Fallit ergo hec regula hic cum repetijt ab inteſtato. ‡ Itē ſcðo cum dicit vt etiā iure cuiuſlibet vltime voluntatis valeat teſtm̄. vt. s. de codicil. l. j. ⁊. ij. ⁊. l. ſi. ſ. j. ⁊. ff. de leg. ij. l. codicillis. ſ. ſi. Tertio ‡ q̄n in fraudē omittit ex teſtō ⁊ accepit ab inteſtato. vt. s. ſi qs omiſ. cā teſt. l. ij. ⁊. ff. ſi qs omiſ. cau. teſt. l. j. in pn. Quarto q̄n ex cā p̄teritiōis vel exheredatiōis eſt irritū teſtm̄. vt. s. de li. pre. aut. ex cauſa. Quinto * in qbuſdaȝ pſonis petita ꝯtabulas bonorū poſſeſſiōe. vt. ff. de leg. p̄ſtā. l. j. in pn. ⁊. l. iij. Sexto. ff. ð leg. ij. cū pr̄. ſ. filius. vbi apud oēs heredes porrexit p̄ces ꝑ iuramentū. Septimo ‡ ſi cancellauit tn̄ inſtitutiōes. vt. ff. de his q i teſt. de. l. pxime. in ſi. ibi: cā p̄is ⁊c. Octauo ‡. ff. de here. inſti. l. fin. vbi relicta in vltimo teſtō valēt: l3 ipm nō valeat: q2 fuit factū falſo rumore ꝓpla to. Nono ‡ fauore libertatis. vt. ff. de fideicō. li. l. antoninus. ⁊ eādē cām inſti. de eo cui liber. ca. bo. ſ. j. Decimo ꝓpter pietatem ⁊ affectionē. vt. ff. de fideicō. li. l. in teſtamēto. Undecimo q̄n hereditas indigni applicat̄ fiſco. * vt. ff. ad ſill. l. cū fiſco. ⁊ de iure fiſci. l. nō itel ligit̄. ſ. cū ex cā. ⁊. l. dicit̄. Eſt ⁊ duodecimꝰ ‡. ff. ſi qs ali. te. pro. l. j. ſ. ſ3 ſi legatū. Eſt ⁊ decimuſtertiꝰ q̄n inſtitutus nō potuit adire ꝓpter errorem teſtantis ‡ vt hic. quia nō fuit legitime adoptatus: vt hic.
e ℂ Hereditas. ⁊ ſponte ipſam adire heres omitteret: vt hic. ⁊. ff. ſi qs omiſ. cau. teſt. l. ij. ſ. ſi. ſecus ſi nō potuit vel delicto heredis: vel q2 teſtator errauit credēs filiū q nō erat: q2 tūc valent ⁊ ſi nō ſint repetita: vt hic. ⁊. ff. de iure fiſ. l. ðr. ⁊. l. auferr̄. Item ſecus vbi ſunt repetita ab iteſtato: vt hic fuit. ‡ vbi aūt nō adijt ꝓpter defectū ſolēnitatis nō valent. vt. j. co. ſi veritas. ⁊. ff. de vulg. ſubſti. l. cohe redi. ſ. cum filic.
f ℂ Relicta. ſine repetitione ab inteſtato.
g ℂ Directis. ſ. in inſtitutū ⁊ ei ſubſtitutū. at hic non valuit adoptio nec inſtitutio: ⁊ hūc caſum tn̄ pſequit̄ q̄n nō tenuit: ⁊ ideo a legitimis eſt petenda: maxime ſi hoc precepit teſtator. vt. s. in prin. dixi.

o ℂ In familia. i. in agnatitia cognatione facta per adoptionem: q2 tenuit adoptio ⁊ inſtitutio.
p ℂ Relicta. Loquitur hec lex ſm ſua tēpora. ſ. quando adoptatus tranſierat in poteſtatem adoptantis.
q ℂ Cogunt̄. Hoc indubitabiliter ſi ipſa adijt. vt. ff. ad trebel. l. ſi eiꝰ. ſ. ſi qs rogatus. Sed ſi ipſa nō adierat an heredes heredis cogātur adire ⁊ reſtituere. arg. ꝙ ſic. j. ad trebel. l. pe. ſ. ſi. vbi dicit ſine ſucceſſore a ꝯrio ſenſu ibi ſumpto. Sed ꝯ arg. ꝙ nō. ff. ad trebel. l. ille a quo. ſ. ſi de teſtamēto. in ſi. ſ. S3 pōt ‡ diſtingui trāſmiſerit ius deliberādi ad heredē rogatus vel nō. vt. s. de iu. delib. l. cū antiqoribus. vt pmo caſu infra id tp̄s cogat̄ heres rogati. vt. d. l. pe. j. ad trebel. ſcðo nō. ‡ vt. ff. ad trebel. l. ille. ſ. ſi de teſtamēto. S3 dices imo: ⁊ tunc q̄n nō trāſmiſit vr̄ cogi: q2 ſi inſtitutꝰ ⁊ rogatꝰ milleſies renūciet: tn̄ pōt cogi. vt. ff. ad trebel. l. nā q̄ð. ſ. j. Sed rn̄. illud eſt: q2 ſuo facto p̄cludit ſibi viā. at hic heres nihil fecit. Itē q̄rit̄ ſm Io. ſi inſtitutus ⁊ rogatus de reſtituēda ſit nō capax an cogat̄ adire ⁊ reſtituere. ſi eīn ptem cape pōt: certū eſt. vt. ff. ad trebel. cogi. ſ. hi q ſolidū. S3 qd ſi nihil: vr̄ idē vt poſſit cogi. ꝑ eūdē. ſ. hi q. ait eīn cū nihil ⁊c. Itē q2 ſic eſt in ſingularibꝰ relictis vt accipiat nō capax ex toto vel ex pte: ⁊ alij reſtituat cui eſt rogatꝰ. vt. ff. ſi qs ali. te. ꝓhi. l. j. ſ. ſ3 ſi legatū. ⁊ de execu. tu. l. legatarius. ⁊ de leg. ij. l. cū ei. Tertio vr̄ expſſuȝ. vt. ff. ad trebel. l. marcellus. ſ. ſi. Ecōtra vr̄ nō cogi ſicut q capax nō eſt: q2 ſibi aſcripſit. vt. ff. ad. l. cor. de fal. filius. ſ. ſi. ⁊ de his q̄ pro nō ſcrip. l. ſi. Itē q2 ſub cōditione inſtitutus ipeditus adire nō d3 cogi ꝓpter ꝯditionē q̄ nondū venit. vt. ff. ad trebel. l. ſed ſi alio. ſ. ſi. ⁊. l. ſeq. ſic ⁊ hic vbi ipedit̄ ꝓpter conditionē ſue pſone. Itē expreſſum videt̄ ꝙ lex ꝓ nō ſcripta hmōi habeat voluntatē. vt. s. de here. inſti. l. j. ⁊. ff. de his q̄ ꝓ nō ſcrip. l. ſi in metallū. Sol. dico ‡ non cogi p̄dictis rōnibꝰ. nec obſtat dictus. ſ. hi q. q2 ibi capax ex parte inſtitutꝰ totū capit: ⁊ totū reſtituit ne partē accipiendo inueniat̄ teſtator ꝓ parte inteſtatus deceſſiſſe: ⁊ pro parte teſtatus. Itē nec q̄ð de legatis ſingularibꝰ dixi: ꝙ valeant vel nō. tn̄ teſtamentū valet: ſicqȝ ex valido teſtamēto accipit nō capax vt det capaci: at vbi inſtitutio nō tenet que eſt caput teſtamēti non debet qs accipere. vt arg. inſti. de leg. ſ. ante. Itē nec dicta. l. marcellus. ſ. ſi. quia ibi ab initio fuit capax. Sed ex delicto ſequenti amittit cū adijt ante queſtionē de familia habitā. Alij diſtinguunt aut fideicōmiſſum generale vel ſpeciale nihilominꝰ valet licet nō capax nō adeat ⁊ tūc adire nō cogit̄. vt. ff. ſi qs ali. te. ꝓhi. l. ij. in ſi. ⁊. ff. de his q̄ ꝓ non ſcrip. l. ſi. an deficiat: q2 nō eſt aliqs de tredecim caſibus ſupra exceptuatis: ⁊ tūc cogit̄ adire vel accipe vt alij det: nec eīn lex eū accipere: ſed cape ꝓhibet. vt. s. de here. inſti. l. j. nō aūt capit: q2 alij reſtituit. vt. ff. de verbo. ſign. l. aliud. Itē videt̄ hec filia legitime inſtituta: licet crediderit teſtator legitime adoptatā ꝙuis nō eſſet. vt arg. cōtra. s. de here. inſti. l. cū ꝓponas. * ⁊. ff. de carbo. edi. l. j. in ſi. ſed in alijs caſibꝰ loquunt̄. Immo ⁊ ſi nō ſit legitime inſtituta: tn̄ ipſa videt̄ cogi debere adire ⁊ reſtituere. vt. ff. ad trebel. l. cogi. ſ. hi q. ⁊. l. marcellus. ſ. fin. ⁊. ff. ſi qs ali. te. ꝓhi. l. ij. ſ. j. Rn̄. nolebat hic fideicōmiſſarius vti bn̄ficio trebelliani: bn̄ eīn poterat eā cogere adire ⁊ reſtituere. ‡ ſm quoſdā. Uel hic ‡ nulla fuit ab initio inſtitutio. vt. s. de here. inſti. l. ſi pater. ſ3 in dictis. ll. erat aliqua. hec vba. vt s. dixi. Uel verius ‡ l3 poterat cogi: tn̄ ⁊ ab inteſtato veniētes pn̄t cogi cū hoc teſtator expreſſe dixit: q̄ eſt eadem cum prima.

Quāuis.

* Iſte itel lectꝰ glo. reprobat̄: q2 cū iſte caſꝰ ꝑ mltas. ll. ſit deciſus non eſt preſumenduȝ: q̄ð imperator rn̄diſſet de caſu per tot leges dcīſo ſ3 bar. baldū pau. ang. ſa. iaſ. ⁊ corn̄.

‡ Iſta lec. ē veriſſima in ſeq̄ tāgitur hic ⁊ ſuper ver. ſimplicit̄. et ſuper v̄. hereditas. ⁊ i v̄. directis. et in v̄. ſic data. et i v̄. poſtulāda. diſplicet tn̄ q̄ ad hūc ter. bar. bal. ange. pau. ſal. et iaſ.

‡ Iſte figure corrūpūt regulaȝ ſm Bal. hic.

‡ Iſte itel lectꝰ Azo. ē verꝰ q̄ reddit hanc. l. ſingu. et tā git̄ in gl. hereditas. ⁊ i gl. traditur i gl. relicta. ⁊ in glo. poſtulāda. ſ3 bartol. bal. pau. Ange. ſali. Iaſ. et corn̄.

* Reprobat̄ per ſcribē. hic.

‡ Hec vera ſm Ang. et iaſo.

‡ Sꝫ exp̄ſ ſeuel tacite q̄ ſit triplr̄ vt hic p iaſ.

‡ Sequit̄ ange. ⁊ iaſ.

* Sequit̄ ang. i repe.

‡ Inſequitur h̄ ange.

‡ Ideȝ ange. et iaſ.

‡ Iſtuȝ caſum ſeq̄t̄ h̄ iaſ. ⁊ ē ſing. ſm eūdem.

* Reprobat̄ ſ3 bar. et iaſ.

‡ Iſte caſus etiā reprobat̄ ſm ange. ⁊ iaſ.

‡ Iſte caſus ē idē cū prio ⁊ ſcðo. bar. et iaſ.

‡ Iſtā gl. ſequit̄ bar. paul. ſali. ⁊ Iaſ.

* Iſtos caſus ſequit̄ Ange. pau. cor. ſal. ⁊ ia.

‡ Pl3 bar. pau. ſal. alexā. et iaſ.

‡ Niſi heres eſſet iuſſus adire. Bart. Bal. pau. et iaſ.

‡ Tu dic melius ꝙ ſi heres a p̄ncipio eſt capax: ſ3 poſtea efficit̄ indignꝰ cogetur adire et reſtituere. vt. l. marcellꝰ. h̄ alle. ſi v̄o a p̄ncipio eſt incapax nō cogitur adire nec reſtituere niſi in tribus caſibꝰ q̄s vide per iaſo. hic.

* Tu dic q̄ h̄ fuit erratū i cognatiōe filij et q̄ inducit̄ cā finalis inſtitutionis iō vitiat̄ inſtitutio: ibi vero fuit erratū in qualitate inſtituti: iō non vitiatur inſtitutio. ange. ſali. iaſ. et Corn̄.

‡ Reprobat̄ ſm ſcribētes hic.

‡ Hic ſeq̄tur Ange. ſali. et iaſ.

‡ Immo falſius ſm ſcribentes.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Q Uāuis. ¶ Caſus. Me ꝛ fratrem meū heredes titius iſtituit i patris ptāte ꝯſtitutos. In alio capitulo teſtatoꝛ rogauit pa trē noſtrū vt nos emāciparet lꝫ pr̄i nr̄o p nos ſit acqſita hereditas: tn̄ cōpellendus eſt vt nobis p fideicōmiſ. reſtituat. Uiuia.

a ℂ Simpliciter. i. nō expſſe cuius contēplatione veſtra vel pr̄is vos iſtituat. Uel dic. i. nō ſub cōditione emācipatōis qđ facere potuiſſet. vt. s. de inoffi. teſta. l. filius.

b ℂ Queſierit. olim in totū: hodie quo ad vſumfructū. vt. j. đ bo. q̄ lib. l. cum opoꝛtet. ꝛ. l. fi. §. j.

c ℂ Curauit. rogādo patrē vt emanciparet. An aūt emācipare teneaꝛ ex hoc rogamine non apit hic. vn̄ dicūt qdā ꝙ non vt. ff. de leg. j. l. filiusfamilias. §. ſm vulgarē. ꝛ ad trebel. vbi in pn̄. ſꝫ ſi diſſipet pater ēt exiſtenti i ptāte reſtituat officio iudicis. vt. ff. ad trebel. l. impatoꝛ. Tu dic cogi. ✠ vt. ff. de ꝯdi. ꝛ demon. ſi cui legatuꝫ. i pmo ꝛ ſcđo rn̄. ꝛ ex hoc tacite videꝛ rogari pater de reſtituēdo filijs hereditatem: vt h ſubijcit. ꝛ. đ. l. ſi cui. §. cui rei. ꝛ. l. mater. naꝫ ob quā aliam cauſam ‡ de emācipatione rogaſſet: ſicut ꝙ legat iter ad fontem: intelligiꝛ legare et hauſtū. vt. ff. de ſer. ru. p̄. l. item ſi. §. fi. ꝛ facit. ff. de leg. j. cum filio.

Text⁹. l. q̄ꝫ uis. iſta lex eſt ſingularis ſm bal. et iaſ.

✠ Hec vera qn̄ pr̄ aliō erat i teſtō relictuꝫ qđ erat penes eū remāſurū al's non ſꝫ ſali. ful. pau. Coꝛn̄. et iaſ.

‡ Iſta gl. eſt ſing. ſm ia. i. §. oim. viij. col. inſti. đ actiōi bus. ꝛ i autē. q̄s actiones. s. đ ſa. ſan. eccle.

Iidē. aa. Philocrati. Lex. xv.

Q Uamuis ſimpliciter[a] te ac fratres tuos aliquis inſtitueret heredes: eiuſq; hereditatis commodum pater ex tua fratriſq; perſona pro poꝛtionib⁹ veſtris poteſtatis ratione q̄ſierit[b]: tamen qꝛ inferioꝛib⁹ verbis teſtamēti vos ſui iuris facere teſtatoꝛ curauit[c]: intelligi poteſt reſtituē de hereditatis cōmodi fideicommiſſo patrem obſtrictum eſſe.

☞ Ex fideicommiſſo vniuerſali debentur pꝛelegata etiam poſtea facta: ſi verba fideicōmiſſi ſint apta compꝛehendere illa niſi aliud appareat de volūtate teſtatoris. hoc dicit Salice.

Impera. Carus Carin⁹ ꝛ Nume. aaa. Iſodoꝛe. Lex. xvj.

C Um virum prudentiſſimuꝫ papinianuꝫ reſpondiſſe nō ignoꝛamus etiam legata[d] huiuſmodi fideicōmiſſo cōtineri: id eſt vbi heres rogatus fuerat quicquid ex hereditate ad eum peruenerit poſt moꝛtem reſtituere animaduertimus etiaꝫ pꝛeceptiōis[e] compendiū teſtatoꝛis verbis cōpꝛehēſum eſſe[f]. ¶ Sane qm̄ in fideicōmiſſis voluntas magis[g] q̄ꝫ verba plerūq;[h] ītuēda ſunt: ſi q̄s pro rei veritate p̄ter ea pbationes habes[i] ad cōmēdandaꝫ hanc patris volūtatem quā fuiſſe aſſeueras: apud pꝛeſidem pꝛouincie experiri non vetaris.

☞ Diſpoſitio liberationis de futuro īducit exceptioneꝫ de p̄ſenti. h. đ. Bal. vel ſic. Ex liberatiōe legata a creditoꝛe debitori ei daꝛ actio ꝛ exceptio. h. đ. Sali.

C Um vir. ¶ Caſ. Teſtamentū feciſti: filios tuos heredes inſtituiſti: vni aū̄ parteꝫ pꝛediū pꝛelegaſti eos de reſtituendo qcqd ad eos de hēditate perueniret rogaſti: an p̄legatū pꝛediū generali fideicōmiſſo cōtineꝛ/ queriꝛ: Rn̄. ꝙ ſic: ſi tn̄ heres velit pbare hāc fuiſſe defuncti voluntatē vt exciperenꝛ a generali fideicō. poſt legata audiatur: vel contra ſi fideicom. velit pꝛobare teſtatoꝛē hoc voluiſſe ea non expꝛeſſiſſet audietur. Uiuia.

d ℂ Legata. i. pꝛelegata. vt ſubijcit.

e ℂ Pꝛeceptionis. i. iſta talia pꝛelegata.

f ℂ Cōpꝛehenſum eſſe. ſecus in donationib⁹ inter viuos ♯ etiā inutiliter factis puta inter virū ꝛ vxoꝛē. vt. ff. de leg. ij. l. vnū ex familia. §. fi. ꝛ. l. ſeq. Itē hoc intellige ſi anteꝙ rogareꝛ de reſtitutiōe pꝛelegauit qđ ꝛ ipſum recipit diſtinctionē. vt. ff. de leg. ij. l. vnum ex his. §. fi. ꝛ. l. j. ꝛ. ff. ad trebel. l. marcellus. §. quidā. ſecuſ ſi poſtea. vt. ff. ad. l. fal. l. titia. Uel dic latius ♯ ſi queras an pꝛelegationes ſint reſtituēde: ꝛ p qua parte imputantur in q̄rtam. Diſtingue an pꝛius reſtituere ꝛ poſtea p̄cipere iuſſus eſt: an ecōtra. pꝛimo caſu ſemp retinet p̄ceptiones. ꝛ eſt ratio: qꝛ non videtur rogaſſe de eo qđ nondū dederat. ꝛ eſt de hoc arg. ff. de cōtrahen. emp. l. in lege. Et ſi q̄ras p qua parte ſibi in quartaꝫ imputet eas heres: Diſtingue an ex voluntate teſtatoꝛis quartā retinet heres: an nō. pꝛimo caſu cōputet in quartā ſolaꝫ duodecimā partē rei pꝛelegate. i. quartā eius partis q̄ iure hereditario ei obuenit qn̄ in tertia eſt inſtitutus. ſi vō ſine voluntate computat vncias q̄tuoꝛ rei pꝛelegate: hoc eſt hereditariaꝫ partē. vt. ff. ad. l. fal. l. titia. Si vō pꝛimo pꝛelegauit poſtea rogauit. diſtinguo: aut eſt rogatus ſimpliciter reſtituere poꝛtionem nō faciendo mentionē hereditatis: aut hereditariā poꝛtionē vel hereditatē. pꝛimo caſu reſtituet omnia. ſcđo nō. ✠ vt hic. ꝛ. ff. ad trebel. l. marcellus. §. quidaꝫ. ꝛ l. in fideicōmiſſariam. §. fi. ꝛ de leg. iij. l. ſi titius.

g ℂ Magis. vt. ff. ad trebel. l. vbi. §. te rogo. ꝛ ad. l. fal. penales. §. fin. Plerūq; aūt dicit: qꝛ qñq; ſola verba ſpectanꝛ. vt. ff. de vſufruc. leg. l. ſi alij. quq; vtrūq; ſi reſcriptum voluntati aptatur. vt. ff. de leg. iij. librorū. §. qđ tn̄ caſſius. ꝛ de leg. ij. l. vnum. §. fi. al's ſi pꝛoꝛſus verba diſcrepent a voluntate non valent. vt. ff. de leg. j. l. iiij. §. j.

♯ Sequiꝛ hāc gl. bal. pau. ſa. ꝛ ia.

♯ Hec diſtictio coꝛrupta eſt et repꝛobatur ideo de ei⁹ veritate videh̄ g pau. laſo. et coꝛ.

✠ Niſi extraneus eſſet rogatuſ filio tſtōꝛis reſtituere. pau. ꝛ ia.

h ℂ Plerūq;. hoc pꝛopter. l. que eſt de vſufruc. leg. ſi alij.

i ℂ Habes. Dirigit ſermonē ad fideicōmiſſariū: ꝛ dic ꝙ ad hoc non cogiꝛ. vel dirigit ad heredem: ꝛ tūc cogitur. vt. ff. ad trebel. l. lucius. §. quibus. ꝛ ad hoc. s. de leg. l. cum queſtio. in fi.

S I creditoꝛis. ¶ Caſus. Teſtamētū feciſti ſolēne: i eo mihi debitoꝛi tuo liberationē legaſti lꝫ heres me ſolēniter. i. p acceptilationem nō liberauit: ſed pꝛiuſꝙ me liberet me cōueniat exceptiōe mihi ex volūtate defuncti cōpetenti me tueri potero. Uiuia.

Imperato. Diocle. ꝛ Maxi. aa. Foꝛtunato pꝛe. pꝛe. Lex. xvij.

S I creditoꝛis voluntas iure ſubnixa[k] liberari te debito volentis doceri poteſt: ētiaꝫ anteꝙ ſolēnit[l] tibi liberatio a ſucceſſoꝛe p̄ſtetur: exceptionem tibi ex voluntate[m] deſcendentem cōpetere manifeſtum eſt.

☞ Tutoꝛ liberandus non teneꝛ reddere rationem. hoc dicit Bal. Uel ſic. Neceſſitas reddende rationis poteſt in teſtamēto remitti. h. đ. Sali.

Iidē. aa. Polauſto. Lex. xviij.

C Um neceſſitateꝫ reddende rationis[n] defunctus remittendam tibi[o] eſſe petierit: manifeſti iuris eſt voluntatem defuncti immutatam[p] eſſe debere.

☞ Quod pēdet ex futuro ex vltimis ſumit effectum. Bald. vel ſic. Ultima derogant pꝛimis. h. đ. Sali.

Iidē. aa. Amplidio. Lex. xix.

C Lari ꝛ aperti iuris eſt in fideicōmiſſis poſterioꝛes voluntates eſſe firmioꝛes[q].

☞ Relictū a tutoꝛe intelligitur relictū a pupillo. h. đ. Sali.

Iidem. aa. Firmio. Lex. xx.

E Tiam a pupilloꝛum tutoꝛibus[r] velut ab ipſis relicta fideicommiſſa debentur.

☞ Si dies fideicōmiſſi ceſſit viuente fideicōmiſſario: fideicōmiſſum tranſit ad eius heredem etiam tunc in rerum natura non exiſtentem. h. đ. Sali.

Iidē. aa. ꝛ. cc. Tiberio. Lex. xxj.

S I in perſona[s] patris tui caite ſucceſſiſſe pꝛoponis fidei

k ℂ Subnixa. i. iuris ſolennitate vallata vbi aſſunt q̄ adeſſe opoꝛtet: et abſunt q̄ abeſſe opoꝛtet.

l ℂ Solenniter. per acceptilationem.

m ℂ Ex voluntate. ſ. defūcti. ꝛ ad hoc ꝙ liberatio pōt debitoꝛi relinq. cōcoꝛ. inſtitu. de leg. §. ſi quis debitoꝛi. ꝛ. ff. đ do. excep. l. apud. §. p̄terea. ꝛ. ff. đ lib. leg. l. qđ mihi. ꝛ. l. iij. §. nunc de effectu. ꝛ. l. nō ſolum. j. §. fi.

C Um neceſſitateꝫ. ¶ Caſus. Pupillus cui⁹ tutelā admiſtraueras reliqt tibi liberationē neceſſitatis reddēde rōnis: an valeat legatum: q̄ritur: Rn̄. ꝙ ſic.

n ℂ Rationis. tutele preterite nō future. ‡

o ℂ Tibi. tutoꝛi quondā vel curatoꝛi vel cuilibet adminiſtratoꝛi.

p ℂ Immutatā. i. nō debet immutari. ꝛ hoc niſi doloſe geſſerit: ♯ vꝛ aliqd reſidet penes euꝫ vel dolo facit quomin⁹ ſit. vt. ff. de admi. tu. l. qdaꝫ decedens. ꝛ. ff. de lib. leg. l. aurelio. §. caius. ꝛ. l. ſi quis rationes.

‡ Sequiꝛ gl. bal. ſali. et iaſ.

♯ Sequiꝛ hāc gl. bal.

C Lari ꝛ apti. ¶ Caſus. Legatū in teſtamento tuo mihi reliquiſti. poſtea voluntatē tuam mutaſti que tibi pꝛeferenda ſit voluntas: queritur: Reſpō. ꝙ poſterioꝛ ſeruanda eſt. Uiuia.

q ℂ Firmioꝛes. expꝛeſſas. vt ꝛ. s. de codicil. l. cum pꝛoponatis. vel tacitas. vt. ff. de adimen. leg. l. iij. in fine. ꝛ. l. ex parte [niſi per pꝛioꝛem poſterioꝛi derogetur. ♯ vt. ff. de leg. j. l. ſi mihi ꝛ tibi. §. fi. ꝛ de leg. iij. ſi quis. in pꝛincipio teſtamenti.

♯ Pls bar. ſali. et iaſ.

E Tiam. ¶ Caſus. Filium tuū impuberem heredem inſtituiſti: ſed fideicō. a tutoꝛe reliquiſti: an valeat: queritur: Rn̄. ꝙ ſic: ꝛ perinde debebiꝛ ac ſi a pupillo pꝛeſtandū relinqueretur.

r ℂ Tutoꝛibus. Si pupillum īſtitui tam ab eo ꝙ a tutoꝛe legare poſſum: ꝛ a pupillo legare videoꝛ: vt hic. ꝛ. s. de rebus credi. l. cū etiaꝫ. ꝛ ff. de lega. ij. l. peto. §. mater.

S I in perſona. ¶ Caſus. Bernardus fautonum ꝛ temerū inſtituit ꝛ ſic dixit: volo temere ſi ſine liberis deceſſeris ꝙ partē tuā hereditatis fautono reſtituas: deceſſit temerus ſine liberis vxoꝛe relicta herede: deceſſit fautonuſ anteꝙ peteret fideicō. relicto filio ſuo herede: an filius fautoni fideicom. ab vxoꝛe patrui ſui petere poſſit/ queritur: Rn̄. ꝙ ſic. Si vero ſibi patrui ſui queſita fuiſſet hereditas eo caſu quo non inſtituit vxoꝛē heredem fideicom. petere ſi poteſt: ſic enim a ſeipſo peteret quod eſſet abſurdū: ſed ab vxoꝛe ipſaꝫ poſſidēte pꝛo herede vel pꝛo poſſeſſoꝛe p hereditatis peti. vendicare poteſt. vel pone caſum aliter vt in glo.

s ℂ Si in perſona. ¶ Caſus. Auus fecit teſtamentū: nepotē inſtituit heredem: rogauit eum vt qn̄ moꝛeretur reſtitueret cuidā fratri: deceſſit auus: nec ille reſtituit ꝛ ambo deceſſerunt: vxoꝛē autē ille q poſſedit fideicōmiſſum inſtituit heredē: alius autē filiū ſuum inſtituit: filius de reſtituendo fideicōmiſſuꝫ poteſt cōuenire vxoꝛē patrui: ſin autē hereditas patrui ad ipm̄ deuenit quocūq; caſu fideicōmiſſum peti non poteſt: ſed tota hereditas ab eo peti poteſt.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

✱ Hec ha. ⁊ cōiter tene tur ſalice. ⁊ paul.

a ¶ Utiliter ceſſit. Secus ✱ ſi nō ceſſiſſet in pſona eius: quia tunc nō tranſmitteŕ: vt hic. ⁊ ff. de ali. ⁊ cib. leg. l. iiij. ⁊ .j. de cadu. tol. §. finaū tem aliquid. ff. de leg. ij. l. vnum. §. rogo. in fi. ⁊ l. miles. §. j. ⁊ .j. quādo dies lega. cedit. l. iij. ⁊ .s. ſi omiſ. cau. teſta. l. fi. Alij dicunt etiam ſi nō ceſſit trāſmittit ad ſuos vt hic erat. ⁊ .j. de his qui ante aper. tabu. l. j. ⁊ hoc verum. ‡

‡ Immo ē falſum bal. et iaſ.

b ¶ Datum. i. relictuȝ.
c ¶ Patrui. i. titij.
d ¶ Quem. ſcȝ patruum tuum.
e ¶ Ei. ſcȝ patruo.
f ¶ Succeſſerit. ſ. vxor patris.
g ¶ Tibi. nō ſolū pr̄is.
h ¶ Uendicāda eſt. id eſt ages petitione hereditatis: ſi cōtēdit ſe pro herede vel pro poſſeſſore poſſidere: de fideicommiſſo autē nō habes quem cōuenias niſi teipſum.

ſpeciale ✱ eſt in inſtrumēto manumiſſionis: ſecus in inſtrumēto emptionis etiā ſerui manumiſſi. vel illud eſt omnino manumiſſi.

✱ Iſtū ſeqtur Bar. et cōiter ſcribentes hic.

v ¶ Proferant. i. exhibeant: vt fiat deſcribendi facultas. vt arg. ff. de actio. empti. creditor. ⁊ .s. de eden. l. procurator. ⁊ facit ſm vnuȝ ſenſum. j. ad. l. fal. l. ſi prediorum.

cōmiſſi dies vtiliter ceſſit[a]: licet tēpore quo fuerat datum[b] necdū te eſſe natum probetur: vxorem patrui[c] tui quem[d] contendis patri tuo rogatum fuiſſe ſi ſine liberis deceſſerit ab auo tuo relicta reſtituere ſi ei[e] ſucceſſerit[f] de fideicōmiſſo cōuenire debes. ¶ Nā ſi patrui etiā hereditas tibi[g] q̄ſita eſt non de fideicōmiſſo querendum eſt: ſed hereditas ab ea vendicanda eſt[h].

☞ Fideicōmiſſum pōt relinqui in qualibet vltima voluntate legitimo numero teſtium comprobata. h. d. Sali.

Idē. aa. Plociano. Lex. xxij.

Et in epiſtola[i] / vel breui libello[k] / vel ſine ſcriptura: immo etiam nutu[l]: fideicommiſſum relinq poſſe adhibitis teſtibus[m] nulla dubitatio eſt.

☞ Ex minus ſolēni voluntate non debentur fideicōmiſſa niſi per heredē ſcienter fuerint agnita. h. d. Sali.

Idē. aa. Stratonico. L. xxiij.

Si veritas[n] vel ſolennitas[o] iuris deeſt: nec amplexus parentis voluntatem relicta dediſti[p]: vel tranſactionis cauſa ſtipulātibus[q] promiſiſti: negociūq; integrum eſt: ad ſolutionē vrgeri non potes[r].

☞ Inſtrumenta emptionalia non debent remanere penes auctorem niſi quādo de euictione tenetur: vel quādo pars rei remanet penes eum. h. d. ſm vtrāq; lecturam poſitam in prima ⁊ ſecunda glo. in principio. Uel ſic. Inſtrumenta ēptionalia rei legate debēt remanere penes heredes preſtita cautione de illis exhibēdis cum fuerit neceſſe. Sali.

Idem. aa. ⁊ cc. Meneſtrato.

Inſtrumēta[s] p̄ Lex. xxiiij. diorum per fideicōmiſſuȝ relictorum: q̄ ad probationem originis eorū ptinēt heredes preſtare neceſſe nō habent[t]: tamē cautioneȝ pſtare debent: q̄ ſi opus fuerit legatario ſeu fideicōmiſſario ipſa (ſi habent) proferant[v].

☞ Teſtator poteſt ita legare rem heredis ſicut proprium. h. d. Salice.

Idē. aa. ⁊ cc. Juliano. Lex. xxv.

Heredū[x] etiā res ppriaȝ per fideicōmiſſum relinqui poſſe / non ambigitur.

☞ Repudiatio patris non nocet filio cui eſt legatum. h. d. Sali.

Idē. aa. ⁊ cc. Fortūato. L. xxvj.

Ex repudiatione fideicommiſſi doli mali[y] exceptio iuſta[z] cauſa intercedente tūc opponitur / quando ipſe cui fideicommiſſum relictum eſt repudiatione vſus fuerit. Unde cum hoc nō te / ſed patrem feciſſe aſſeueras / q tibi nocere non potuit: nihil tibi obeſſe poteſt[a].

☞ Sola penitentia reuocat fideicōmiſſum ⁊ legatum. Sali.

Idē. aa. ⁊ cc. olipiadi. L. xxvij.

Fideicommiſſum eius qui reliquerat penitentia probata[b] ſucceſſores nunq̄; preſtare compelluntur.

☞ Fideicōmiſſum relictum ſeruo proprio non tenet: quia libertatem ei nō tribuit. hoc dicit Sali.

Idē. aa. ⁊ cc. tiberio. L. xxviij.

Ex fideicommiſſo ſub conditiōe ſine libertate ſeruis ppriꝫ inutiliter dato libertas peti non poteſt[c].

Et in epiſtola. ¶ Caſ. Inter abſentes vł codicillo / vel ſcriptura / adhibitiſ tamen teſtibꝰ: an poſſit fideicom. relinqui / queritur? Reſpō. q̄ ſic: ⁊ relictū valet.

i ¶ Et in epiſtola. ſ. miſſa inter abſentes. vt ⁊ .s. de codicil. l. j. ⁊ ff. de leg. ij. l. miles. in prin.

k ¶ Libello. vt inter pſentes codicillo puta ſcripto. Accur.

Legata l nutu relinqui pñt.

l ¶ Nutu. No. legata nutu relinqui: vt h. ⁊ ff. de leg. ij. l. cū pponebaŕ. in fi. ⁊ de leg. iij. l. nutu. ſed in inſtitutiōe heredis eſt aliud. vt. s. de teſta. l. iubemus. §. ſi vō.

m ¶ Teſtibuſ. quinq; ad minus. vt. s. de codicil. l. fi. §. fi.

Si vitas. ¶ Caſus. Si nullū teſtamētum feciſti: vel feciſti: ſed minꝰ ſolēne: ⁊ in eo legata reliquiſti: an cōpellendus ſit heres ea preſtare queritur? Rñ. q̄ nō: niſi cauſa trāſactionis pmiſiſſet: vel alio mō eiuſ voluntatem agnouiſſet.

n ¶ Si veritas. quia nō cōdidit defunctus teſtamentum.

o ¶ Solennitas. quia cōdidit minus ſolenne.

‡ Diſplicȝ pau. vidē an gel. i. l. ij. s. eodem.

p ¶ Dediſti. vel alio mō agnouiſti. ‡ vt. s. de teſta. l. nō dubiū. §. j.

q ¶ Stipulantibus. i. ſtipulare volentibus.

r ¶ Non potes. niſi prius diffitearis relictuȝ. poſtea vō recurras ad ſolēnitatem iuris dicēs relictū quidem: ſed in minus ſolēni volūtate quo caſu cogeris ſoluere ‡ aut iurare. vt. j. eo. l. fi. in prin. q̄ eſt cōtra. ſm Jo. Uel ſolue vt ibi. Additio. An autem heres in foro anime teneatur ad legata vel fideicōmiſſa in minus ſolēni volūtate relicta tractat abbas in. c. q̄ pleriq;. extra de immu. eccle. in fi. vbi concludit q̄ indiſtincte qñ heredi innoteſcit teneŕ ipē heres in foro aīe. Ratio qua moueŕ hec eſt q̄ ſolēnitates iuris ciuilis fuerunt inuēte ad falſitates euitādas ⁊ de rigore: ſi ergo cōſtat in foro anime q̄ nulla falſitas interuenit debet ceſſare diſpoſitio iuris poſitiui ⁊c.

‡ Sequiŕ hācgl. bar. bal. et pau.

Inſtrumēta. ¶ Caſus. Teſtamentū feciſti. heredem inſtituiſti: mihi fundum legaſti: an cōpellendus ſit mihi heres inſtrumēta ipſius fundi emptionalia preſtare: queritur? Reſpō. q̄ non: tamē mihi ea preſtare debet ſi mihi ſint neceſſaria vt copiam deſcribendi faciat. Uel ſic. Fundum mihi legaſti: volo conuenire heredeȝ vt exhibeat mihi inſtrumenta emptionis ad probandum de latitudine: an teneatur ea preſtare: queritur? Reſpon. q̄ non: ſed exhibere tantum ad deſcribendum. Uiuianus.

s ¶ Inſtrumenta. emptionalia. ⁊ dic relictorum pro parte. ſecus ſi in totum. ſm. P.

t ¶ Nō habent. ideo q̄ de euictiōe heres teneŕ. vt. ff. de le. j. ſi a ſubſtituto. §. fi. ſm quoſdam. vel ideo q̄ autēticū dȝ eē penes heredes: vt ſubijcit. ⁊ ff. de act. emp. l. titius. Sȝ ꝯ. j. de lib. cā. ſicut datam. Sol.

Heredū. ¶ Caſus. An res heredis ſicut ſuas proprias poſſit teſtator per fideicom. relinquere / q̄ritur? Reſpon. q̄ ſic.

x ¶ Heredū. q. d. nō ſolū teſtatoris / ſed etiaȝ heredis res ⁊c. vt ⁊ inſtit. eo. §. nō ſolū. ⁊ etiā ſi ignoret eſſe heredis. vt. ff. de leg. ij. l. vnuȝ ex familia. §. pe. ſecus ſi extranei eſt vbi diſtinguitur. vt. s. de lega. l. cum alienam. parificatur ergo res teſtatoris rei hēdis. vt ⁊ alš. ff. de ma. teſta. l. ſi qs ita ſit legatus. §. j.

Ex repudiatione. ¶ Caſus. Si mihi fideicō. reliquiſti: ⁊ illud repudiaui: an mihi poſt repudiationē petēti obſtet doli exceptio dubiū non eſt: an auteȝ patris mei repudiatio preiudicet: quo minus petam / queritur? Rñ. q̄ non.

y ¶ Doli mali. immo intentionis ſiue facti cum actio ſit nulla repudiato legato. vt. ff. ad. l. aql. nā ſicut. in prin. ⁊ ſi cer. peta. l. proinde.

z ¶ Juſta. non dolo vel metu. Uel dic tunc quādo iam peti poſſet: alš non poteſt repudiari. ‡ vt. ff. de acqui. here. l. is poteſt. et. l. qui ſuperſtitis. ⁊ de lega. ij. ſi ita ſcriptum. §. j.

‡ Immo differūt in trāſlatione dñij. pau. ⁊ iaſ.

a ¶ Obeſſe poteſt. vt q̄ eras ‡ emācipatus. vel etiā in poteſtate: ſȝ erat legatum in caſtrenſibuſ vel quaſi: ſed hodie etiaȝ in aduētitijs. Uel dic q̄ erat legatū ‡ ſub cōditione que nondum extiterat: nō ergo repudiat pater in preiudiciū filij: vt hic. ⁊ .s. de iure deli. l. renitente. ⁊ de rep. bonorū poſſeſſiōe. l. j. ⁊ ff. de reg. iur. l. non debet alteri. Accur.

‡ Diuinat ſm iaſ.

‡ Hūc itelectū ſequitur cōiť ſcribentes hic.

Fideicōmiſſum. ¶ Caſus. Fideicōmiſ. mihi reliquiſti: deinde penituiſti: an heres ad preſtandum fideicommiſ. compelleŕ? Reſpon. q̄ non. Uiuianus.

b ¶ Probata. per ſeptem vel quinq; teſtes. vel per idem teſtamentuȝ cum in eodē ademerit quod primo legauerat: vel in codicillis poſtea: ⁊ tunc ipſo iure non debetur. vt no. s. de lega. l. datum. Ideo autem dixi in eodem teſtamento: ✱ quia ſi quid poſt factum teſtamentum voluerit mutare vt habeatur pro nō dato quātum ad ſe: ex integro omnia ⁊c. vt. ff. de teſta. heredes. §. j. Sed certe ⁊ ſi poſt factuȝ teſtamentum penituit etiam in voluntate non ſolēni dicaȝ nō deberi ipſo iure: ſed per exceptionem. vt. ff. de adimen. leg. l. iij. §. fin. ⁊ exceptione doli. l. apud. §. preterea. eſt enim ambulatoria ⁊c. vnde poſteriori ſtatur. vt. s. eo. clari. ſiue fuerit expreſſa / ſiue tacita. Sed quid ſi voluntateȝ nō mutauit: ſed tale quid fecit legatarius quod ſi ſciſſet teſtator reuocaſſet: puta vxorem teſtatoris ſtuprauit? Reſpon. non deberi ‡ ex tacita contraria voluntate. vt. ff. de his quibꝰ vt indig. l. indignum. ⁊ l. in metallum. ⁊ l. ſed.

✱ Glo. ſeqtur bal. pa. et Jaſ.

‡ Ipſo iure qñ h fuit factū viuo teſtatore. naȝ ſi eo mortuo auferŕ legatū tāq; ab idigno. barto. pau. et Jaſ.

Ex fideicommiſſo. ¶ Caſus Seruo tuo legatum ſub cōditione ſine libertate reliquiſti: an valeat: queritur? Rñ. q̄ nō: nec libertas peti poteſt. Uiuianus.

c ¶ Non poteſt. vt. s. de neceſ. ſer. l. quidam. §. illo. ⁊ de lega. l. ſeruis. Sȝ hoc fallit in milite. vt. s. de mili. teſt. l. ex his. ⁊ in eo ſeruo cui eſt relictum legatuȝ ſi heres non eſſet cū primo eſſet inſtitutus vel ſubſtitutus. vt. ff. de ma. teſt. l. diuus.

Ex teſtamēto.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Ex teſtamẽto. ¶ Caſus. An legata relicta in minꝰ ſolẽni teſtamẽto: puta adhibitis ſex teſtibꝰ tm̃ peti poſſunt: querit̃: Rñ. ꝙ nõ: niſi de his p̃ſtandis rogauerit ſuccedens ab inteſtato. Uel ſic. Si dixerit teſtatoꝛ ſi nõ valeat iure teſtamẽti voluntas mea: valeat iure codicillorũ. primus tamen intellectus verioꝛ eſt. Uiuia.

a ❡ Fideicõmiſſuȝ. vt. ſ. eo. eã quã. ⁊. l. ſi vitas. ſȝ fallit in caſu. vt. j. e. l. fi.

b ❡ Probentur. vt ⁊. ff. de inoffi. teſt. titia. qð eſt eoipſo ꝙ pro codicillis valere voluit. vt. j. ð ma. teſt. l. ſi non iure. ⁊. ff. de vulg. ſubſti. l. coheredi. §. cum filie.

Cum acutiſſimi. ¶ Caſꝰ. Teſtamẽtũ feciſti: filiũ tuum heredeȝ inſtituiſti: de hereditate reſtituẽda poſt moꝛteȝ ſuã titio eũ rogaſti: hoc nõ adiecto ſi ſine liberis decederet: an hoc ſubintelligi debeat: q̃ritur: Rñ. ꝙ ſic. vt tũc demum poſt moꝛtẽ reſtitutiõi locus ſit. ſi ſine liberis decedat. ⁊ rñ. papi. quodammodo extendit impatoꝛ non ſolũ ad filiũ: ſed ad filiũ ⁊ nepotẽ ⁊c. ne teſtatoꝛ extraneos ſuos illis de cognatiõe ſua p̃ferre videatur.

Lex. l. cum acutiſſimi. ꝯcor. cũ hac l. gl. j. l. fi. in c. i. pñtia. extra de. pba.

c ❡ Reſponſis. vt. ff. de cõdi. ⁊ demon. l. cũ auus.

d ❡ Uitam ſuã. Et eſt rõ qꝛ qua rõne teſtatoꝛ prepoſuit filiũ fideicõmiſſario * ſcȝ ne q̃diu viueret fideicõmiſſarius haberet: eadẽ rõne ⁊ nepotem videt̃ voluiſſe defunctus p̃ponere. Sȝ ſi filiũ nõ preponat: puta quia p̃ſenti die rogauit filiuȝ reſtituere cõtrariũ eſt ‡ omnino ſm Jo.

* Iſtaȝ gl. ſequit̃ cõit ſcrib. ẽt ẽ ſin. ſm bar. bal. i repe.

‡ Sequit̃ eã bal. ſali. ⁊ coi.

e ❡ Deinceps. ſecꝰ in extraneis eſt. nã illõ qð eſt ſ. de inſti. ⁊ ſubſti. l. gñaliter. j. rñ. in fi. nõ eſt ꝯ: qꝛ ibi in alio caſu: nõ ĩ iſto dicit idẽ eſſe ĩ extraneis.

f ❡ Defuncti. vel niſi intrauerint monaſteriuȝ. vt. j. ad trebel. aut. niſi rogati. ⁊ facit. ff. ad trebel. l. ex facto. §. fi. ⁊. §. ſi qs rogatus. j. ⁊. ſ. de inſti. ⁊ ſubſti. l. generaliter. §. fi. ⁊. j. ad trebel. l. iubemus. ⁊ auten. niſi rogati.

☞ Inualidum teſtamentum vim codicillorum non habet. ⁊ eſt ratio: quia non ſunt eiuſdem generis foꝛme vel nature. Bal. vel ſic. Legata in teſtamento inualido non debentur niſi fuerint repetita ab inteſtato. hoc dicit Sali.

Idẽ. aa. ⁊. cc. achilleo. L. xxix.

Ex teſtamento qð iure non valet nec fideicommiſſum[a] quidem ſi nõ ab inteſtato quoq̧ ſuccedentes rogati probentur[b]: peti poteſt.

☞ Deſcendẽtes teſtatoꝛis grauati poſt moꝛtem ſuam reſtituere hereditatem ĩtelliguntur grauati ſi deceſſerint ſine liberis. hoc dicit Salicetus.

Impera. Juſti. a. Demoſte. prefecto pꝛetoꝛio. Lex. xxx.

Cum acutiſſimi ingenũ vir et merito ante alios excellens papinianus ĩ ſuis ſtatuit reſponſis[c]: ſi quis filium ſuuȝ heredem inſtituit ⁊ reſtitutionis poſt moꝛteȝ oneri ſubegit: non aliter hoc videri diſpoſuiſſe niſi cum filius eius ſine ſobole vitam ſuaȝ[d] reliquerit. Nos hmõi ſenſuȝ merito mirati pleniſſimum ei donamus euentũ: vt ſi quis hoc diſpoſuerit nõ tantum filiũ heredẽ inſtituens: ſed etiã filiã / vel ab initio nepotẽ vel neptẽ / vel pꝛonepotẽ / vel pꝛoneptẽ / vel aliã deinceps[e] poſteritatẽ / ⁊ eã reſtitutiõis poſt obituȝ grauamini ſubiugauerit: non aliter hoc ſenſiſſe videat̃: niſi hi q reſtitutione onerati ſunt ſine filijs: vel filiabus / vel nepotibꝰ / vel pꝛonepotibus: neptibus / vel ꝓneptibus fuerint defuncti[f]. Ne videat̃ teſtatoꝛ alienas ſucceſſiones pꝛopꝛijs anteponere.

☞ Legata ⁊ fideicõmiſſa relicta a filio pꝛeterito non debentur. Sali.

Quidã. ¶ Caſus. Teſtm̃ feciſti: ⁊ extraneũ inſtituiſti: filiũ tuuȝ emãcipatũ pꝛeterijſti: ⁊ ab eo legata reliquiſti: an valeãt: q̃rit̃: Rñ. ꝙ nõ: qm̃ enim nõ honoꝛaſti eũ onerare nõ potuiſti.

g ❡ Paternis. ſ. vinculis patrie poteſtatis.

h ❡ Preſtare. vt ⁊. ſ. de leg. l. cũ qdã. ⁊ eſt hoc verũ etiaȝ ſi filius petijt ⁊ habeat patris bona ꝑ ꝯtabulas. vt. ff. de leg. iij. l. ij. nec obſtat. ſ. de bo. poſ. cõtratab. l. j. q̃ eſt cõtra. qꝛ ibi ab inſtitutis relicta p̃ſtant̃ ab eo qui habet ꝯtabulas: nõ aũt relicta a pꝛeteritis: # vt hic. Uel hic extraneo erat relictũ: ibi ꝯiunctis. pꝛima vera. Additio. Aduertas hic. nam videt̃ ꝙ hoc hodie coꝛrigit̃ per auten. ex cã. ſ. de lib. pꝛete. ſed Dynus in. l. ij. ff. de leg. iij. dicit illam autẽ. loqui qñ legata ſunt relicta ſimpliciter: tũc enim conſeruant̃ per. d. autẽ. qꝛ heres potuit grauari: ſed qñ relictũ eſt legatũ a filio pꝛeterito qui nõ potuit grauari tũc eſt ꝓ non ſcripto. vt. d. l. ij. qð ſequit̃ Bar. ibi. ⁊ hic.

Hanc ſequunt̃ cõit ſcribẽ. hic.

i ❡ Perſonis. puta nepotibꝰ: ⁊ ꝓnepotibꝰ: ⁊ ſimilibus. ⁊ ideȝ in his qui extranei ſunt. nã quos nõ honoꝛo nõ onero. vt. ſ. eo. l. ab eo.

Diuiſio.

Queſtionẽ. Diuiditur in quatuoꝛ partes. Primo ponit ſtatutũ ſuum. ſecundo rationem eius annectit. Tertio obiectuȝ tollit. Quarto ſimile inducit vel ꝓbat a ſimili. Secunda ibi: cũ ipſe. Tertia ibi: cum enim. Quarta ibi: cũ ⁊ in leges. ¶ Caſus. Teſtamẽtum feciſti: heredẽ inſtituiſti: ab eo fundũ legaſti mihi: peto fundũ: negat heres fundũ mihi legatũ: q̃liter mihi ſuccurrat̃: querit̃: Rñ. ꝙ heres: aut iurabit fundũ nõ eſſe legatũ: ſi nõ iuret p̃ſtabit fundũ p̃ſtito pꝛius a me iuramẽto calũnie ꝙ nõ aĩo calũniãdi petam. ⁊ hoc in pꝛima. Si autẽ non negat ſed dicat teſtm̃ minus ſolẽne: ꝓbabo ꝑ ſeptem teſtes illud fuiſſe ſolẽne: nec eſt mirandũ ſi tot teſtes exigant̃ cũ ardua ſit cauſa volũtatis defuncti. ⁊ hoc in ſecũda. Tertio dicit ad pꝛimã partem legis.

Idẽ. a. Jo. pꝛefe. p̃to. Lex. xxxj.

Quidã filiũ ſuũ a ſacris paternis[g] remiſit: ⁊ poſtea teſtamẽto ꝯdito eũ p̃terijt: nullo ei penitꝰ relicto alijs heredibꝰ derelictis: ipm̃ aũt quẽ neq̧ heredeȝ neq̧ exheredatũ fecit fideicõmiſſo ꝑgrauauit: q̃rebatur ſi vtile eſt hmõi fideicõmiſſum. ¶ Tota igit̃ antiqua dubitatione ſup hoc exploſa nobiſ in hoc caſu placuit vt emãcipatus (vtpote iniuria a patre affectꝰ) nõ cõpellat̃ fideicõmiſſuȝ a ſua pſona relictũ pꝛeſtare[h]. ¶ Qð etiaȝ in alijs pſonis[i] quas exheredari vel inſtitui neceſſe eſt locum habere cenſemus.

☞ Heres negãs fideicõmiſſuȝ foꝛe relictũ fideicõmiſſario volẽte ſtare eius iuramento cogit̃ iurare vel ſoluere: nec audit̃ volens nũc ſe tueri ex minꝰ ſolẽni volũtate. h. d. ſm lec. glo. Uel ſic. Ubi teſtatoꝛ eſt ꝯfiſus de ſola fide heredis cogit̃ heres ſoluere legatũ: ⁊ negãs fideicõmiſſum cogit̃ iurare vel ſoluere. h. d. ſȝ Mar. Sil. Sal.

Idem eidem. Lex. xxxij.

Queſtionẽ ex facto emergẽtẽ reſecãteſ ⁊ volũtati moꝛtuoꝛũ ꝓſpiciẽtes ſancimꝰ: ſi[k] ſine ſcriptura ⁊ p̃ſentia teſtiũ fideicõmiſſo derelicto fideicõmiſſarius elegerit heredis[l] iuramentũ. vel foꝛſitã legatarij[m] vel fideicõmiſſarij[n] quotiẽs[o] ab eo relictum eſt fideicõmiſſuȝ ſiue vniuerſitatis[p]: ſiue ſpãle neceſſe habere heredeȝ vel legatariũ vel fideicõmiſſariũ (pꝛiuſ iureiurãdo de calũnia p̃ſtito[q]) vel ſacramẽtũ ſubire[r] ⁊ omni ingetudine ſeſe relaxare: vel ſi recuſandũ exiſtimauerit ſacr̃m: aut certã partẽ vl' q̃titatẽ manifeſtare fideicõmiſſario derelictã[s] noſ. ꝙ ſi recuſauerit ſubire iuramentũ: ſoluet legatuȝ: nec ſi vult per teſtes pꝛobare audietur qualiter enim credetur ei ſuper aliena fide cũ de ſua dubitat: cum ⁊ legibus caueatur vt lucrum hereditatis amittant hi q deficientium voluntatibus obedire detrectant. Uiuianus.

k ❡ Si. id eſt q̃uis.

l ❡ Heredis. negantis a pꝛincipio aliquid eſſe relictum ſm Jo.

m ❡ Legatarij. vt rogo heredem per fideicommiſſum vt det fundum titio.

Lex. ibi: cẽſemꝰ. ꝯcoꝛ. xvj. q. j. c. p̃dicatoꝛ. et gl. ſup ꝟbo oim. in. c. j. extra de iu. calũ.

n ❡ Fideicõmiſſarij. cui erat legatus et rogatus reſtituere titio: puta per fideicommiſſum.

o ❡ Quotiens. ſ. elegerit ſacramentum.

p ❡ Uniuerſitatis. redde ſingula ſingul' caute. # nam ab herede tantum vel fideicommiſſario generali poteſt reliq̃ generale fideicommiſſum: ſed legata ⁊ fideicõmiſſa ſpecialia a quolibet honoꝛato: vt hic. ⁊ inſti. de ſingu. re. per fideicõmiſ. reli. in pꝛin.

Qð fieri dȝ qñ al'r ꝓbatiões ſaluari nõ pñt ſm rectitudinẽ ſermonis ſȝ ang.

q ❡ Preſtito. ab eo q defert ſacramentum.

r ❡ Subire. hoc iuramẽtum referri nõ poteſt * vt hic dicit. Sed quid ſi dicat ſe ignoꝛare veritatem: qꝛ erat abſens tempoꝛe quo teſtatoꝛ legauit: Reſpõ. tũc debet iurare ꝙ nihil tale a teſtatoꝛe audiuit. vt inſtitu. de fideicom. here. §. fin. Nota ergo hic ex minus ſolenni voluntate neceſſe eſſe vel dari: vel iurari ⁊ ſic eſt contra. ſ. eodem. l. ſi veritas. ⁊. l. ex teſtamento. Solu. hec coꝛrigit illas ſm quoſdã. Alij dicũt ‡ ꝙ hic ſine ſolennitate relinquere voluit teſtatoꝛ. arg. ſ. de codicil. l. fi. ſed hoc nõ placet. Jo. arg. inſtitu. de fideicõmiſ. here. §. fi. vbi idẽ caſus ponitur qui ⁊ hic. ⁊ dicit de teſtatoꝛe qui ſolẽnem condere voluit voluntatem. Alij diſtinxerunt vt. H. an heres dicat non eſt tibi legatuȝ: quo caſu cogitur pꝛobare legatarius verum eſſe ⁊ ſolẽne vt in contrarijs: an dicat non poteſt petere quia minus ſolẽne: quo caſu loquitur hec lex: nec hoc placet: quia ſic expediret pꝛimo heredi negare vt ei ſolẽnitas ꝓbetur quod eſſe nõ debet. vt. ff. de tri. l. illud. §. penul. Jtem ſm eum in ſecundo membꝛo ex ĩperfecta voluntate eſſet ciuilis ⁊ naturalis obligatio ſi heres cõfiteretur: vt aut ſcilicet ſoluat: aut iuret non ſolẽne ⁊ periuret: pꝛeterea hoc eſt peſſimũ cogitaſſe hanc legem: vel ꝙ ſoluat cuȝ confitetur: vel iuret nõ relictũ ⁊ ſic periuret. vt. ff. de in litem iuran. l. videamus. §. j. Tu dic quarto modo ſm Joã. refert ab initio confiteatur de relicto ille qui eſt grauatus: ſed in minus ſolenni teſtamẽto. ⁊ ſic loquuntur contraria: aut diffitetur ⁊ cum ei eſt delatum tũc recurritur ad ſubtilitatem iuris: ⁊ tũc compellitur ſoluere vel iurare: ⁊ ſic non admittitur penitentia: vt hic. ⁊ inſtitu. de fideicõmiſ. here. in fi. vt ſic ex mendacio puniatur. vt ⁊. ſ. de nõ nume. pecu. auten. contra qui pꝛopꝛiam. ⁊ in auten. de tri. ⁊ ſemiſ. §. ſtudium. colla. iij. licet per delationem ſacramenti hoc fiat. ⁊ ſic fit argu. contra. ff. de iureiuran. l. eum qui. in pꝛincipio.

* Hãc gl. ſequunt̃ ange. pau. ⁊ iaſo. lȝ ſali. et ful. ꝯ.

Relicta ĩ minꝰ ſolẽni volũtate an debeantur.

‡ Hec lec. vna cũ vltima Jo. ẽ vera ⁊ appꝛobat̃ ꝑ Jaſ.

Tene iſtã.

s ❡ Derelictam. vniuerſaliter.

UNIVERSIDAD DE HUELVA